

B. Ed. Course (CBCS from 2021) Semester II
Course IV: Learning and teaching
Question Bank

=====

Que1: Answer the following

(15 Marks)

1. Explain Meaning, scope, importance & limitations educational psychology
शैक्षणिक मानसशास्त्राचा अर्थ, व्याप्ती महत्त्व आणि मर्यादा स्पष्ट करा.
2. Explain meaning, characteristic and factors affecting learning.
अध्ययनाचा अर्थ, वैशिष्ट्ये, परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
3. Explain skills, attitudes & habits as dimensions of learning.
अध्ययनाच्या कौशल्य, दृष्टिकोण, सवयी या मिति स्पष्ट करा.
4. Explain Abraham Maslow's motivational theory and its educational implications.
अब्राहम मास्लो यांची प्रेरणेची उपपत्ती स्पष्ट करून तिचे शैक्षणिक महत्त्व स्पष्ट करा.
5. Explain Albert Bandura's theory of learning. Explain in detail how you will use Bandura's learning theory in developing student's personality.
बान्डुरा यांची सामाजिक अध्ययन उपपत्ती स्पष्ट करा. तुम्ही या अध्ययन उपपत्तीचा विद्यार्थी व्यक्तिमत्त्व विकसासाठी कसा उपयोग कराल?
6. Explain Kohler's theory of learning. Explain in detail how you will use Kohler's theory in your teaching.
कोहलरची अध्ययन उपपत्ती स्पष्ट करा. कोहलरच्या उपपत्तीचा तुमच्या अध्यापनात कसा उपयोग कराल ते सविस्तर स्पष्ट करा.
7. Explain the concept of intelligence. Explain the two factors, multifactor and Guilford's theory of intelligence.
बुद्धिमत्तेची बुद्धिमत्तेची संकल्पना स्पष्ट करा. द्विघटक, बहुघटक व गिलफोर्डची बुद्धिमत्ता उपपत्ती सविस्तर स्पष्ट करा.
8. Explain the concept of memory. Explain educational importance of memory in learning
स्मरण संकल्पना स्पष्ट करा. स्मरणाचे अध्ययन प्रक्रियेतील महत्त्व सोदाहरण स्पष्ट करा.
9. Explain the concept and factors affecting attention. Explain educational importance of attention.
अवधान ही संकल्पना व त्यावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. अवधानाचे शैक्षणिक उपयोजन स्पष्ट करा.
10. Explain Gestalt's view about perception. Explain in detail how you will use Gestalt view to make your teaching effective.
गेस्टॉल्टचा अवबोधविषयक दृष्टिकोण स्पष्ट करा. तुम्ही गेस्टॉल्टचा अवबोधविषयक दृष्टिकोणाचा तुमचे अध्यापन प्रभावी करण्यासाठी कसा उपयोग कराल?
11. Explain meaning, nature of personality. Explain factors influencing development of personality.
व्यक्तिमत्त्वाचा अर्थ, स्वरूप स्पष्ट करा. व्यक्तिमत्त्व विकासावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.
12. Explain Concept, characteristics and nature teaching process. Explain the relation of learning and teaching.
अध्यापनाची संकल्पना, स्वरूप, वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. अध्ययन आणि अध्यापन यातील संबंध स्पष्ट करा.
13. Explain Flanders interaction analysis system. Explain how you will interpret Flanders interaction analysis matrix.
फ्लॅंडर्सची आंतरक्रिया विश्लेषण प्रणाली स्पष्ट करा. या आंतरक्रिया विश्लेषण आव्हानाचे अर्थान्वेषण कसे कराल?
14. Explain Teacher competency and effectiveness, job satisfaction. Explain Professional ethics for teachers
शिक्षक क्षमता, परिणामकारकता आणि व्यवसायिक समाधान या संकल्पना स्पष्ट करा. शिक्षकासाठीच्या व्यवसायिक आचारसंहिता स्पष्ट करा.

15. Explain characteristics of a social group. Explain in detail school and class as a social group. सामाजिक समूहाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. वर्ग आणि शाळा एक सामाजिक समूह आहे हे सविस्तर स्पष्ट करा.
16. Explain the concept of group dynamics. Explain how you will use sociometry, cumulative record card, observation for the study of classroom dynamics.
समूह गतिशीलता ही संकल्पना स्पष्ट करा. वर्गातील समूह गतिशीलता अभ्यासण्यासाठी तुम्ही समाजमिती, संकलित नोंदपत्रक, निरीक्षण या तंत्राचा वापर कसा कराल ते स्पष्ट करा.
17. Explain the concept, types and Importance of thinking process.
विचारप्रक्रियेची संकल्पना, प्रकार व महत्त्व स्पष्ट करा.
18. Explain constructivist approach in teaching learning process
अध्ययन अध्यापन प्रक्रियेतील ज्ञानरचनावादी दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
19. Explain various modes of transaction of teaching. How you will use brain storming in your teaching?
अध्यापन संक्रमणाचे विविध मार्ग स्पष्ट करा. तुम्ही तुमच्या अध्यापनात बुद्धिमंथन तंत्राचा कसा उपयोग कराल?
20. Explain various types of programmed learning technique. Explain various steps of programmed learning technique in your teaching?
अभिक्रमित अध्ययन तंत्राचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. अभिक्रमित अध्ययन तंत्राच्या विविध पायऱ्या स्पष्ट करा.

Que. 4: Answer the following question in brief.

(Marks 5)

1. Explain merits and demerits of introspection study method in educational psychology
शैक्षणिक मानसशास्त्रातील आत्मनिरीक्षण अभ्यासपद्धतीचे गुणदोष लिहा
2. Explain nature , merits and demerits of case study method in educational psychology
शैक्षणिक मानसशास्त्रातील वृत्तेतिहास अभ्यासपद्धतीचे स्वरूप व गुणदोष लिहा.
3. Explain factors affecting learning related to learner.
अध्ययनावर परिणाम करणारे अध्ययनार्थीशी संबंधित घटक स्पष्ट करा.
4. How learning theory of Thorndike's is useful for teaching?
थॉर्नडाईकची अध्ययन उपपत्ती अध्यापनास कशी उपयुक्त आहे?
5. Explain the educational importance of mental work and fatigue .
मानसिक कार्य व थकव्याचे शैक्षणिक महत्त्व स्पष्ट करा.
6. Explain the multifactor theory of intelligence.
बुद्धिमत्तेची बहुघटक उपपत्ती स्पष्ट करा.
7. Explain the educational importance of memory.
अध्ययन अध्यापन प्रक्रियेत स्मृतीचे महत्त्व स्पष्ट करा
8. Explain the educational importance of attention
अवधानाचे शैक्षणिक महत्त्व स्पष्ट करा.
9. Explain the concept of integrated personality.
एकत्म व्यक्तित्वाची संकल्पना स्पष्ट करा.
10. Explain the role of teacher in keeping good mental health of the learner
अध्ययनार्थीचे चांगले मानसिक आरोग्य राखण्यासाठी शिक्षक भूमिका स्पष्ट करा
11. Explain various training programme to develop leadership in your school.
तुमच्या शाळेत नेतृत्व विकसित करण्यासाठी विविध प्रशिक्षण कार्यक्रम स्पष्ट करा.
12. How will you use Co-operative learning in your teaching?
तुम्ही तुमच्या अध्यापनात सहकार्यात्मक अध्ययन तंत्राचा कसा उपयोग कराल?
13. Explain various training programme to develop leadership in your school.
तुमच्या शाळेत नेतृत्व विकसित करण्यासाठीचे विविध प्रशिक्षण कार्यक्रम स्पष्ट करा.
14. Explain how you will use sociometry technique to study group dynamics.
वर्गातील समूह गतिशीलता अभ्यासण्यासाठी तुम्ही समाजमिती तंत्राचा वापर कसा कराल ते स्पष्ट करा.
15. Explain teaching as a profession.
अध्यापन एक व्यवसाय स्पष्ट करा.

16. Explain characteristics of social group.
सामाजिक समूहाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
17. Explain the concept and of group dynamics in classroom
वर्गातील समूह गतिशीलता ही संकल्पना स्पष्ट करा.
18. Explain the importance of studying teachers' diaries.
शिक्षक डायरी अभ्यासण्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
19. Explain Co-operative learning as a modes of transaction of teaching
अध्यापन संक्रमणाचे सहकार्यात्मक अध्ययन मार्ग स्पष्ट करा.
20. Explain the Meaning, importance, characteristics of leadership.
नेतृत्वाचा अर्थ, महत्त्व, वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Answer the following question in brief.

(Marks 4)

1. Limitations of educational psychology .
शैक्षणिक मानसशास्त्राचा मर्यादा.
2. Merits and demerits of experimental study method in educational psychology
शैक्षणिक प्रायोगिक अभ्यासपद्धतीचे गुणदोष .
3. Observation method - merits and demerits
निरीक्षण पद्धतीचे गुणदोष
4. Explain factors affecting learning related to school.
अध्ययनावर परिणाम करणारे शाळेशी संबंधित घटक स्पष्ट करा.
5. Explain the classification and importance of intelligence quotient.
बुद्धिगुणांकचे वर्गीकरण व उपयोग स्पष्ट करा.
6. Explain the types of attention.
अवधानाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
7. Explain the figure and ground principle of perception.
अवबोधाचे आकृती आणि पार्श्वभूमी तत्त्व स्पष्ट करा.
8. Explain the concept of adjustment and maladjustment.
समायोजन आणि विषमायोजन संकल्पना स्पष्ट करा.
9. How will you interpret Flanders interaction analysis matrix?
फ्लॅंडर्सच्या आंतरक्रिया विश्लेषण आकृत्याचे अर्थान्वेषण कसे कराल?
10. Sociometry technique to study group dynamics
समूह गतिशीलता अभ्यासण्यासाठी समाजमिती तंत्र
11. School as a social group
शाळा एक सामाजिक समूह
12. Teacher competency and effectiveness
शिक्षक क्षमता, परिणामकारकता
13. Professional ethics for teachers
शिक्षकासाठीच्या व्यवसायिक आचारसंहिता
14. Analysis of classroom interaction
वर्गआंतरक्रियांचे विश्लेषण
15. Flanders interaction analysis system-ten Groups of behaviour
फ्लॅंडर्सची आंतरक्रिया विश्लेषण प्रणाली १० वर्तन गट
16. Cumulative record card to study group dynamics.
वर्गातील समूह गतिशीलता अभ्यासण्यासाठी संकलित नोंदपत्रक

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

B. Ed. First Year Semester II (W.e.f. 2019)
Course BED-II-05: Contemporary India and Education

Question Bank

Answer the Following questions

10 Marks

1. What is Meant by social diversity? Explain the individual and language diversity.
सामाजिक विविधता म्हणजे काय? व्यक्तिगत आणि भाषिक विविधता स्पष्ट करा.
2. What is Meant by socialization? State the role of family and society on the socialization of students.
सामाजिकीकरण म्हणजे काय? विद्यार्थ्यांच्या सामाजिकीकरणात कुटुंब व समाजाची भूमिका सांगा.
3. Explain the Challenges of diversity for universalization education.
शिक्षणाच्या सार्वत्रिकीकरणासाठी विविधतेची आव्हाने स्पष्ट करा
4. What is Meant by Preamble? State the Fundamental rights.
भारतीय राज्यघटनेची प्रास्ताविका म्हणजे काय? मूलभूत हक्क सांगा
5. Explain the fundamental duties.
मुलभूत कर्तव्य स्पष्ट करा.
6. Explain the Directive principles of state policies.
राज्याची मार्गदर्शक तत्वे स्पष्ट करा.
7. State the Constitutional Articles related to Education.
भारतीय राज्यघटनेतील शिक्षणाशी संबंधित कलमे सांगा.
8. State the effect of Mid-day meal Scheme on Education
मध्यान्ह भोजन योजनेचा शिक्षणावर होणारा परिणाम सांगा
9. Explain the Merits and Demerits of RTE 2009.
आर.टी.ई. २००९ चे गुण व मर्यादा स्पष्ट करा.

10. What is Meant Marginalized group? what is the provisions of Marginalized group in Indian constitution?

उपेक्षित गट म्हणजे काय ? भारतीय संविधानात उपेक्षित गटाच्या तरतुदी काय आहेत ?

11. what is the Financial allocation for school education.

शालेय शिक्षणासाठी आर्थिक वाटप काय आहे. ?

12 What are the effects of liberalization on Indian education?

भारतीय शिक्षणावर उदारीकरणाचा शिक्षणावर कोणकोणते परिणाम झाले आहेत ?

13. what is meant by Three Language formula? Explain the importance of Three Language formula.

त्रिभाषा सूत्र म्हणजे काय? त्रिभाषा सूत्राचे महत्व स्पष्ट करा.

14. Explain the Features of National Education Policy-1986.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण-1986 ची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा

15. Explain the impact of Woods dispatch on Indian education.

वूडच्या खलीत्याचे भारतीय शिक्षणावर झालेले परिणाम स्पष्ट करा.

16. State the Characteristics of Naye Talim.

नयी तालीमची वैशिष्ट्ये सांगा.

17. Explain the need and responsibilities of RTE.

2009. आर.टी.ई 2009 ची गरज आणि जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा.

18. Explain the Impact of Privatization on Marginalized Group.

उपेक्षित घटकावर खाजगीकरणाचा प्रभाव स्पष्ट करा

19. Explain the Features of Mudliyar Commission 1952-53.

1952-53 च्या मुदलीयार आयोगाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

20. Explain the salient features of NCF-2005.

एन.सी.एफ.२००५ ची प्रमुख वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Write Short notes

05

1. Explain the Globalization Concept.

जागतिकीकरण संकल्पना स्पष्ट करा

2. Explain the concept of religions, castes diversity.

धर्म, जातीतील विविधतेची संकल्पना स्पष्ट करा.

3. How to teach children to respect social diversity ?
मुलांना सामाजिक विविधतेचा आदर करण्यास कसे शिकवाल?
4. How to teach children to respect collective living?
मुलांना सामूहिक जीवनाचा आदर करण्यास कसे शिकवाल?
5. Explain the Challenges of diversity for universalization education.
सार्वत्रिकीकरण शिक्षणासाठी विविधतेची आव्हाने स्पष्ट करा.
6. Explain the Concept universalization education
शिक्षणाच्या सार्वत्रिकीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करा.
7. Explain the Constitutional aims of education
भारतीय राज्यघटनेतील शिक्षणाचे ध्येय स्पष्ट करा.
8. Explain the Constitutional values.
घटनात्मक मूल्ये स्पष्ट करा.
9. State the role of education in the socialization of students.
विद्यार्थ्यांच्या समाजीकरणामध्ये शिक्षणाची भूमिका सांगा.
10. What is meant by Marginalized group?
उपेक्षित गट म्हणजे काय?
11. State the region social diversity.
प्रादेशिक सामाजिक विविधता स्पष्ट करा.
12. State the tribes diversity.
आदिवासीतील विविधता स्पष्ट करा.
13. What are the Challenges of diversity for education?
शिक्षणासाठी विविधतेची आव्हाने कोणती आहेत?
14. What is the importance of Directive principles for Society?
समाजासाठी मार्गदर्शक तत्वांचे महत्त्व काय आहे.
15. What initiatives would suggest appropriate socialization of students in school?
शाळेमध्ये विद्यार्थ्यांचे सामाजिकीकरण योग्यरीतीने कोणते उपक्रम सुचवाल?
16. What initiatives would you like to inculcate in the students the value of the Indian Constitution?
भारतीय राज्यघटनेचे मूल्य विद्यार्थ्यांत रुजविण्यासाठी कोणते उपक्रम सांगाल?
17. Explain the Impact of Maculax Minutes.
मेकोलेच्या खलीत्याचा परिणाम स्पष्ट करा.

18. Explain the importance of fundamental duties.

मुलभूत कर्तव्याचे महत्व स्पष्ट करा.

19. State four key points of the National Education Policy 1986.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण १९८६ च्या धोरणाचे चार प्रमुख बाबी सांगा.

20. What are the four far-reaching effects of NCF-2005 on Indian education?

एन.सी.एफ.-2005 चे भारतीय शिक्षणावर झालेले कोणते ही चार दूरगामी परिणाम सांगा.

Question Bank

B.Ed. Course -VI

Marathi Pedagogy

- Q1. मराठी भाषा अध्यापनाचे चे स्वरूप व वैशिष्ट्य स्पष्ट करा.
- Q2. मराठी भाषेचे महत्त्व व सध्या स्थिती स्पष्ट करा.
- Q3. मातृभाषा अध्ययन अध्यापनाचे महत्त्व सांगून शिक्षणाचे माध्यम म्हणून स्थान स्पष्ट करा.
- Q4. . मातृभाषा सामाजिक, सांस्कृतिक प्रसारणाचे साधन आणि वांमय अभिरूची निर्मितीचे साधन कसे ते स्पष्ट करा.
- Q5. मराठी चा अंतर्गत सहसंबंध म्हणजे काय ते सांगून मराठी चा संस्कृत विषयाशी असलेला सहसंबंध स्पष्ट करा.
- Q6. मातृभाषा अध्यापनाच विविध पद्धती कोणत्या ते सांगून व्याख्यान व परिसंवाद पद्धती स्पष्ट करा.
- Q7. मातृभाषा अध्यापनाची तंत्र कोणती ते सांगून मुलाखात तंत्रा चे महत्त्व उपयुक्तता स्पष्ट करा.
- Q8. भाषिक कौशल्याचा श्रवण, भाषण, वाचन व लेखन यांचा विकास कसा कराल.
- Q9. मराठी शिक्षकांची पात्रता सांगून वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- Q10. मातृभाषा अध्यापनाची साधने कोणती ते सांगून कोणत्याही चार साधनांचा वापर तुम्ही कसा कराल ते स्पष्ट करा.
-

लघुत्तरी प्रश्न

- Q1. गद्य अध्यापनाचे उद्देश व महत्त्व स्पष्ट करा.
- Q2. पद्य अध्यापनाचे उद्देश व महत्त्व स्पष्ट करा.
- Q3. मराठी भाषेचा उगम स्पष्ट करा.
- Q4. मातृभाषा अध्ययन अध्यापनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- Q5. शिक्षणाचे माध्यम म्हणून मातृभाषेचे स्थान स्पष्ट करा.

- Q6. मातृभाषा हे व्यक्तिगत विकासाचे साधन कसे ते स्पष्ट करा.
- Q7. मराठी विषयाचा इंग्रजी विषयी असलेला संबंध स्पष्ट करा.
- Q8. परिसंवाद पद्धतीचे गुण व दोष स्पष्ट करा.
- Q9. उदगामी- अवगामी पद्धती ची माहिती स्पष्ट करा.
- Q10. नाट्यीकरण तंत्राची उपयुक्तता स्पष्ट करा'
- Q11. संकल्पना प्राप्ति प्रतिमानाचा पदबंध स्पष्ट करा.
- Q12. भूमिका पालन प्रतिमानाचा पदबंध स्पष्ट करा.
- Q13. मराठी शिक्षकाची पुढील आव्हाने कोणती ते स्पष्ट करा.
- Q14. मराठी शिक्षकाची पुढील आव्हानावर उपाय सुचवा.
- Q15. कृतीसंशोधन संकल्पना स्पष्ट करून त्याचे महत्त्व सांगा.
- Q16. कृती संशोधन आराखडा लेखनाचे महत्त्व सांगा.
- Q17. कृती संशोधनाच्या पायऱ्या सांगा.
- Q18. मराठी शिक्षकाच्या व्यवसायिक विकासाचे महत्त्व सांगा.
- Q19. मराठी शिक्षकांचे विषय संघटनेतील योगदान स्पष्ट करा.
- Q20. मोबाईलचा वापर शैक्षणिक साधन म्हणून कसा कराल?
- Q21. शब्द पट्ट्याचा वापर शैक्षणिक साधन म्हणून कसा कराल ?
- Q22. भाषा प्रयोग शाळेचे महत्त्व सांगा.
- Q23. चित्रपटाचा वापर अध्ययनाचे साधन म्हणून कसा कराल?
- Q24. विचार, भावना व अनुभव यांच्या आदान- प्रदानाचे साधन म्हणून भाषेचे महत्त्व सांगा.
- Q25. मराठी भाषेचा हिंदी भाषेशी असलेला सहसंबंध स्पष्ट करा.

प्रश्न: निम्न लिखित प्रश्नों के उत्तर विस्तार से लिखिए (१०अंक के लिए)

1. हिन्दी भाषा के विकास का इतिहास संक्षेप में देते हुए हिन्दी भाषा का व्यावहारिक महत्व स्पष्ट कीजिए।
2. समवाय के प्रकार स्पष्ट करते हुए अन्य विषयों के साथ हिन्दी भाषा का किस प्रकार समवाय किया जाना चाहिए? स्पष्ट कीजिए।
3. वर्तमान समय में हिन्दी भाषा का जीवन में स्थान स्पष्ट करते हुए हिन्दी भाषा को राष्ट्रभाषा का स्थान दिलाने के लिए उपाय बताईए।
4. छात्र के बौद्धिक और सामाजिक विकास में हिन्दी भाषा की भूमिका स्पष्ट कीजिए।
5. माध्यमिक स्तर पर हिन्दी भाषा अध्यापन के उद्देश्य स्पष्ट कीजिए।
6. हिन्दी भाषा अध्यापन के उद्देश्यों की चर्चा करते हुए साहित्यिक उद्देश्यों पर प्रकाश डालिए।
7. भाषा के विविध कौशलों के विकास का महत्व बताते हुए भाषण कौशल के विकास के लिए आप कौन से उपाय करेंगे?
8. वाचन कौशल का महत्व बताते हुए वाचन कौशल के विकास की विधियों की गुणदोषों के साथ चर्चा कीजिए।
9. हिन्दी भाषा अध्यापन में अभिनय एवं संभाषण कौशल का विकास आप किस प्रकार करेंगे? विस्तार से लिखिए।
10. हिन्दी भाषा अध्यापन से संबंधित किसी तीन समितियों द्वारा दिये गए सुझावों पर चर्चा कीजिए।
11. भाषा अध्यापन के किसी दो सिद्धांतों के गुणदोषों की समीक्षा कीजिए।
12. भाषा अध्यापन प्रभावी बनाने के लिए किन सूत्रों का उपयोग प्रभावी होगा यह उदाहरण देकर समझाईए।
13. भाषा की शिक्षा में उसके सामाजिक आधारों की भूमिका पर प्रकाश डालिए।
14. भाषा कौशल के विकास में कठस्थीकरण का स्थान स्पष्ट करते हुए इसके गुण दोष स्पष्ट कीजिए।
15. भाषा के विकास में विद्यालय तथा समवयस्क समूह की भूमिका उदाहरण देकर समझाईए।

16. अध्यापन प्रतिमानों का महत्व बताते हुए भूमिका पालन पाठ का आयोजन कक्षा में किस प्रकार करेंगे? स्पष्ट कीजिए।
17. संकल्पना प्राप्ति प्रतिमान की पाठ योजना उदाहरण के साथ समझाईए।
18. कक्षा अध्यापन में सहायक सामग्री महत्व और आवश्यकता पर विस्तार से लिखिए।
19. प्रक्षेपित और अप्रक्षेपित शैक्षिक साधनों का विवरण उदाहरण के साथ समझाईए।
20. हिन्दी भाषा अध्यापन में गद्य शिक्षा महत्व बताते हुए किसी दो गद्य अध्यापन पद्धतियों का विस्तार से विवरण लिखिए।
21. गद्य अध्यापन के उद्देश्य स्पष्ट करते हुए किन्ही दो गद्य रचनाकारों का परिचय दीजिए।
22. पद्य साहित्य विधा के विभिन्न प्रकारों का संक्षिप्त परिचय देते हुए पद्य अध्यापन की किन्ही दो पद्धतियों का वर्णन कीजिए।
23. पद्य अध्ययन का महत्व बताते हुए हिन्दी भाषा के प्रमुख दो कवियों का परिचय लिखिए।
24. कृति अनुसंधान का महत्व बताते हुए उसके प्रमुख बिंदुओं पर प्रकाश डालिए।
25. सृजनात्मक विकास प्रतिमान की पाठ योजना उदाहरण के साथ समझाईए।

प्रश्न : निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर संक्षेप में लिखिए

1. हिन्दी भाषा के विकास को संक्षेप में लिखिए।
2. राजभाषा के रूप में हिन्दी भाषा का महत्व बताईए।
3. भारत की भाषा समस्या का समाधान कैसे हो सकता है?
4. हिन्दी भाषा का अन्य भाषा विषयों के साथ समवाय स्पष्ट कीजिए।
5. बालक के भावनिक विकास में भाषा की भूमिका बताईए।
6. राष्ट्रभाषा के रूप में हिन्दी का स्थान स्पष्ट करें।
7. उच्च माध्यमिक स्तर पर हिन्दी अध्यापन के उद्देश्य बताईये।
8. वाचन कौशल की विधियों का परिचय दीजिए।
9. भाषण कौशल के विकास के लिए उपाय बताईए।
10. 1986 की शिक्षा नीति में हिन्दी भाषा के लिए प्रावधान।
11. भाषा अध्यापन के चार सूत्र बताईए।
12. समुदाय का भाषा शिक्षा पर होने वाला प्रभाव स्पष्ट कीजिए।
13. जनसंचार के माध्यम भाषा शिक्षा को किस प्रकार प्रभावित करते हैं?
14. जनसंचार के माध्यम भाषा शिक्षा में किस प्रकार उपयोगी साबित होंगे।

15. छात्रों की भाषा शैली जनसंचार के माध्यमों का सकारात्मक और नकारात्मक प्रभाव स्पष्ट कीजिए।
16. अध्यापन की संभाषण विधि के गुण दोष बताईए।
17. भाषा शिक्षण में नाट्यीकरण में आनेवाली समस्याओं को स्पष्ट कीजिए।
18. भाषा शिक्षा में निदानात्मक शिक्षा का महत्व बताईए।
19. भाषा शिक्षा में उपचारात्मक शिक्षा का महत्व बताईए।
20. अध्यापन की प्रश्नोत्तर विधि के गुणदोष बताईए।
21. गद्य विधा के प्रकार स्पष्ट कीजिए।
22. उपचारात्मक अध्यापन की रूपरेखा स्पष्ट कीजिए।
23. "भूमिका पालन" पाठ में आनेवाली समस्याओं पर प्रकाश डालिए।
24. संकल्पना प्राप्ति प्रतिमान पाठ के गुणदोष बताईए।
25. सृजनात्मक विकास प्रतिमान पाठ के गुणदोष बताईए।
26. भाषा अध्यापन में उपयुक्त साधनों का परिचय दीजिए।
27. प्रक्षेपित साधनों का विवरण दीजिए।
28. सहायक सामग्री के उपयोग के लिए उपाय बताईए।
29. अप्रक्षेपित साधनों का विवरण दीजिए।
30. प्रेमचंद को साहित्यिक योगदान पर प्रकाश डालिए।
31. किसी एक उपन्यासकार का परिचय दीजिए।
32. गद्य के अंतर्गत आनेवाली विधाओं का संक्षिप्त परिचय दीजिए।
33. पद्य अध्यापन की विधियों का संक्षिप्त परिचय दीजिए।
34. किसी एक प्रसिद्ध कवी का परिचय दीजिए।
35. पद्य अध्यापन के उद्देश्य लिखिए।
36. गद्य के अंतर्गत आनेवाली विधाओं का संक्षिप्त परिचय दीजिए।
37. कृति अनुसंधान की प्रमुख सीढियाँ स्पष्ट कीजिए।
38. अध्यापन में आनेवाली समस्याओं का समाधान कृति अनुसंधान द्वारा किस प्रकार किया जा सकता है?
39. भाषा अध्ययन में कृति अनुसंधान के उपयोग की सीमाएँ स्पष्ट कीजिए।
40. वैश्विक परिपेक्ष में हिन्दी भाषा का स्थान स्पष्ट कीजिए।

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University Solapur

B.Ed.Part I SEM II

Subject: BED-II-06 Pedagogy Of English

Question Bank

Answer the following questions :

10 Marks

- 1) Explain the Direct method in Teaching of English and Writes its merits and Characteristics?
- 2) How you can justify that English as an International language for the World?
- 3) Write about the Importance of English as a Window of Modern World how?
- 4) Write the general aims of Teaching English in Indian Schools?
- 5) What is the present position of English in the school curriculum?
- 6) What are the specific objectives of teaching English?
- 7) What are the objectives of teaching English at the secondary school stage?
- 8) What are the characteristics of Dr. West's new method?
- 9) What is a structural Approach? What steps will you adopt in the structural approach?
- 10) State the Landmark of English in India?
- 11) State the objectives of teaching English at Secondary Level?
- 12) State any five life skills to be inculcated through English Teaching?
- 13) Explain the Concept of Syntax in detail?
- 14) Explain the nature of English language?
- 15) Explain the objectives of teaching English at upper Primary and Secondary level?
- 16) State the utility of Dictionary as a Learning Resources in English?
- 17) Explain the use of 'Innovative Practices' in professional growth of 'English Teacher'?
- 18) What are the objectives of teaching English? How do you inculcate values through English teaching
- 19) State the classification of morphemes. Explain the features of morphemes.

- 20) What is pronunciation? What is stress? What is intonation?
- 21) What are the audio- visual aids ? What is the difference between ‘Tape-recorder and ‘picture’?
- 22) What is the importance of English in India? What is the place of English in Present School Curriculum?
- 23)What are the core- elements? How do you inculcate ‘life skills in school students

Write Short Note on :

5 Mark

- 1) What are the factors of communicative approach?
- 2) Types of Phonemes
- 3) Merits of Direct method
- 4) Explain the concept and types of Morphemes
- 5) Explain the various learning resources in English
- 6) Write down the features of English syllabus
- 7) Types of English Syllabus
- 8) Write a short note on Phonemes
- 9) Write a short note on Structure of English language
- 10) Format of Action research
- 11) How does the handbook help the teacher?
- 12) What is the importance of language laboratory?
- 13) What are the aims and objectives of English for std.5th to 8th
- 14) What is method and approach?
- 15) State the need of the Teaching English in India?
- 16) How can teacher conduct situational Conversation?
- 17) How to develop Speaking skill?
- 18) Suggestion to improve listening skill?
- 19) Why should teacher use eclectic method for teaching English?
- 20) Why is it necessary to use Direct method in English language teaching?
- 21) Write down obstacles in developing listening skill?

- 22) Ways to develop writing with correct spelling ?
- 23) Types of Reading
- 24) What is mean of E-Book
- 25) How useful Internet for teaching English ?
- 26) Write down steps of Advance Organizer Model?
- 27) State the importance of Dictionary.
- 28) State the instructional objectives and specifications of speaking skill.
- 29) State the importance of Dictionary.
- 30) Which values will you inculcate through English teaching ?
- 31) State the merits of Bilingual method.
- 32) Suggest activities to inculcate the value of National Integration through English teaching.
- 33) Explain the objectives of teaching English at Secondary Level?
- 34) How do you use concept attainment model in the classroom?
- 35) What are the sources of learning experience?
- 36) What are the use of language games?

سوال نمبر ۱: مندرجہ ذیل کے سوالات کے جوابات تفصیل سے دیجیے۔

① اُردو سے کیا مراد ہے؟ اُردو کی وسعت و تنفیل سے لکھیے۔

② اُردو کا مقام اقرانہ میں اپنے لفظوں میں لکھیے۔

③ اُردو کا رابطہ دیگر معنائیں سے کس طرح سے رکھا جاتا ہے مثالوں کے ذریعے بتائیے۔

④ اُردو کے عام مقاصد NCF 2005 کے تعلق اور SCF 2010 کے تعلق سے

بیان کیجیے۔
⑤ اُردو سے تدریسی مقاصد کون کونسے ہیں، کسی دو پر روشنی

ڈالیں۔
⑥ اُردو زبان کے تدریسی طریقے کون کونسے ہیں کسی دو پر تفصیل سے لکھیے۔

⑦ تدریسی نمونے کون کونسے ہیں، کسی ایک پر روشنی ڈالیں۔

⑧ اُردو تدریسی وسائل کون کونسے ہیں۔ تفصیل سے لکھیے۔

⑨ اُردو کی سرروعات کب ہوئی؟ مختلف ادوار میں اُردو کی ترقی بتائیے۔

⑩ اُردو کے حکمت عملی strategies کون کونسے ہیں تفصیل سے لکھیے۔

⑪ اُردو کے حمایتی نظام support system کون کونسے ہیں۔

⑫ قومی یکجہتی میں اُردو کا مقام واضح کیجیے۔

⑬ ڈاکٹر علامہ گل اُردو زبان میں شراکت Contribution بتائیے۔

سوال نمبر ۲: مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات مختصر میں دیجیے۔

- ① اردو زبان کی نصاب میں واقع اہمیت بیان کیجیے۔
- ② کسی دو دیگر مضامین کا رابطہ اردو سے کس طرح کریں گے واقعہ کیجیے۔
- ③ کسی ایک سبق پر دو مقاصد کے واقعہ اپنی زبان میں کیجیے۔
- ④ نثر، نظم کے طریقہ تدریس میں کون کون سے ہیں۔
- ⑤ کسی ایک حکمت عملی پر Strategy پر روشنی ڈالیے۔
- ⑥ کسی ایک تدریسی نمونے Models of Teaching پر روشنی ڈالیے۔
- ⑦ اردو تجربہ گاہ - Language Laboratory پر روشنی ڈالیے۔
- ⑧ اردو لکھنے کی اہمیت واقعہ کیجیے۔
- ⑨ اردو لکھنے کا ڈھانچہ کس طرح سے ہونا چاہیے۔
- ⑩ لہری وسائل کون کون سے ہیں؟
- ⑪ لہری اور لہری وسائل کی اہمیت واقعہ کیجیے۔
- ⑫ مختلف ادوار میں اردو کی ترقی کس طرح سے ہوئی۔
- ⑬ ڈاکٹر علامہ اقبال کی اردو زبان میں شراکت کیا ہے؟
- ⑭ اردو زبان کے ذریعے قومی یکجہتی کس طرح سے پیدا کی گئی۔
- ⑮ اردو کی ابتدا کیسے اور کہاں سے ہوئی۔
- ⑯ Constructivism حکمت عملی پر روشنی ڈالیے۔
- ⑰ قواعد کے طریقے تدریس میں کون کون سے ہیں۔
- ⑱ NCF 2005 کے تعلق عام مقاصد پر روشنی ڈالیے۔
- ⑲ SCF 2010 سے کیا مراد ہے؟
- ⑳ تدریسی گروہ کون کون سے ہیں۔
- ㉑ CAL اور PBL میں کیا فرق ہے واقعہ کیجیے۔
- ㉒ اردو تجربہ گاہ کے مقاصد اور کام بتائیے۔
- ㉓ اردو کی تاریخی ترقی کسی ایک نامور شخصیت کے بارے میں بتائیے۔

Question Bank

=====

Que1: Answer the following

(10 Marks)

1. Explain the nature, scope and importance of the Mathematics subject.
गणित विषयाचे स्वरूप, व्याप्ती व महत्त्व स्पष्ट करा.
2. What is meant by correlation? Explain how you will correlate Mathematics subject with other school subjects.
समवाय म्हणजे काय? गणित विषयाचा इतर शालेय विषयांशी समवाय कसा जोडाल ते सोदाहरण स्पष्ट करा.
3. Define Objective. Explain the classroom objectives in teaching mathematics. Write classroom objectives with their specification by selecting any unit in mathematics.
उद्दिष्ट म्हणजे काय ? गणितातील वर्ग अध्यापनाच्या उद्दिष्टांचे स्पष्टीकरण करा. गणितातील कोणताही एक घटक निवडून त्याची उद्दिष्टे व स्पष्टीकरणे लिहा.
4. Explain various methods of teaching of mathematics. Explain how you will use inductive method in teaching of mathematics.
अध्यापनाच्या विविध पध्दती कोणत्या ? गणित अध्यापनासाठी उद्गामी पध्दतीचा अवलंब तुम्ही कसा कराल? गणित
5. Explain various methods of teaching of mathematics. Explain experimental method in teaching of mathematics according to following points. 1. Nature 2. Teachers Role with example 3. Merits demerits
गणित अध्यापनाच्या विविध पध्दती कोणत्या ? गणित अध्यापनाची प्रायोगिक पध्दत पुढील मुद्दयास अनुसरून स्पष्ट करा. १)स्वरूप २) शिक्षक भूमिक उदाहरणासह स्पष्टीकरण ३)गुणदोष
6. Explain various models of teaching of mathematics. Explain concept attainment model in teaching of mathematics
गणित अध्यापनाची विविध प्रतिमाने कोणत्या ? गणित विषयाच्या अध्यापनात संबोध साध्यता प्रतिमान स्पष्ट करा.
7. Explain various techniques and devices in teaching of mathematics. Explain how you will organize following techniques and devices in teaching of mathematics. a) Supervised study b) Homework c) Oral work
गणित अध्यापनाच्या विविध प्रयुक्त्या व तंत्रे कोणती? तुम्ही तुमच्या शाळेत पर्यवेक्षित अभ्यास, गृहपाठ, तोंडी काम ही तंत्रे प्रभावी कशी बनवाल ते स्पष्ट करा.
8. Explain non projected educational aids in teaching of mathematics.
गणित अध्यापनासाठी उपयुक्त विविध अप्रक्षेपित शैक्षणिक साधने स्पष्ट करा.
9. Explain how you will organise mathematics club in your school. How you will organize various programme by this mathematics club in your school?
तुमच्या शाळेत गणित मंडळाचे आयोजन कसे कराल ते स्पष्ट करा. या गणित मंडळामार्फत तुमच्या शाळेसाठी विविध उपक्रमांचे आयोजन कसे कराल?
10. How will you teach simple and compound interest to standard eight in mathematics
गणितात सरळव्याज व चक्रवाढव्याज इयत्ता आठवीला तुम्ही कसे शिकवाल हे सविस्तर स्पष्ट करा.
11. How will you teach various formulae of volume of solids to standard eight in mathematics
गणितात घनाकृतीच्या विविध घनफळांची सूत्रे इयत्ता आठवीला तुम्ही कसे शिकवाल हे सविस्तर स्पष्ट करा.
12. Explain How you will teach linear equation to standard eighth in mathematics.
गणितात रेषीय समीकरणे इयत्ता ८ वीला तुम्ही कसे शिकवाल हे सविस्तर स्पष्ट करा.

Que. 2: Answer the following question in brief.

(Marks 5)

- 1) Explain the nature of the Mathematics subject.
गणित विषयाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- 2) Explain the importance of the Mathematics in day to day life.
गणित विषयाचे दैनंदिन जीवनातील महत्त्व स्पष्ट करा.
- 3) Explain how you will correlate Mathematics subject with science
गणित विषयाचा विज्ञान विषयांशी समवाय कसा जोडाल ते स्पष्ट करा.
- 4) Explain how you will correlate Mathematics subject with history and geography
गणित विषयाचा इतिहास व भूगोल विषयांशी समवाय कसा जोडाल ते स्पष्ट करा.
- 5) Explain the contribution of Euclid in mathematics
युक्लिडचे गणितातील योगदान स्पष्ट करा.
- 6) Explain the contribution of Ramanujan's in mathematics
रामानुजन यांचे गणितातील योगदान स्पष्ट करा.
- 7) Explain the classroom objectives in teaching mathematics.
गणितातील वर्ग अध्यापनाच्या उद्दिष्टांचे स्पष्टीकरण करा.
- 8) Explain merits and demerits of deductive methods
अवगामी पध्दतीचे गुण व दोष स्पष्ट करा.
- 9) Explain teachers role in of heuristic methods
स्वयंशोधन पध्दतीत शिक्षक भूमिका स्पष्ट करा.
- 10) Explain difference between analytic and synthetic methods
पृथक्करण व संयोजन पध्दतीतील फरक स्पष्ट करा.
- 11) Explain various steps of problem solving method.
समस्या निराकरण पध्दतीच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.
- 12) Explain importance of project method in Mathematics
प्रकल्प पध्दतीचे गणितातील महत्त्व स्पष्ट करा.
- 13) Explain various steps of advance organizer model
संघटक प्रतिमानाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा. अग्रत
- 14) Explain importance of homework and drill work techniques in the teaching of mathematics?
गृहपाठ व सराव या तंत्रांचा कसा प्रभावी उपयोग कराल?
- 15) Explain importance and precautions of supervised study techniques in the teaching of mathematics?
पर्यवेक्षित अभ्यास या तंत्रांचे गणित अध्यापनातील महत्त्व व दक्षता स्पष्ट करा.
- 16) Explain projected educational aids in teaching of mathematics.
गणित अध्यापनासाठी उपयुक्त विविध प्रक्षेपित शैक्षणिक साधने स्पष्ट करा.
- 17) Explain functions of mathematics club.
गणित मंडळाची कार्ये स्पष्ट करा.
- 18) Explain the executive body and objectives of Mathematics club.
गणित मंडळाची कार्यकारी समिती व उद्दिष्टे स्पष्ट करा
- 19) Explain use of various boards in teaching of mathematics.
गणित अध्यापनासाठी विविध प्रकरच्या फ्लकांचा उपयोग स्पष्ट करा.
- 20) Explain use of various diagrams in teaching of mathematics.
गणित अध्यापनासाठी विविध प्रकरच्या आकृत्यांचा उपयोग स्पष्ट करा.
- 21) Explain use of direct experiences in teaching of mathematics.
गणित अध्यापनासाठी प्रत्यक्ष अनुभवाचा उपयोग स्पष्ट करा.
- 22) Explain use of graphs in teaching of mathematics.
गणित अध्यापनासाठी आलेखाचा उपयोग स्पष्ट करा.

- 23) Explain importance of Maths Quiz, Maths fair in Mathematics
गणितातील प्रश्नमंजुषा, गणित जत्रेचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- 24) How will you organize Mathematics Museum in your school ?
तुमच्या शाळेत गणित संग्रहालयाचे आयोजन कसे कराल?
- 25) Which learning experiences should you give in teaching profit and loss at VI standard in mathematics
गणितात नफ़ व तोटा इयत्ता ६ वीला शिकवण्यासाठी तुम्ही कोणते अध्ययन अनुभव दयाल?
- 26) Explain Algebra is a generalized Arithmetic.
बीजगणित म्हणजे अंकगणिताचे सामान्यरूप आहे. हे विधान स्पष्ट करा.
- 27) How will you introduce concept of simple interest
सरळव्याज या संकल्पनेची तुम्ही इयत्ता सातवीला कशी प्रस्तावना कराल?
- 28) How will you introduce concept of set?
संच या संकल्पनेची तुम्ही इयत्ता नववीला कशी प्रस्तावना कराल?
- 29) How will you introduce concept of ratio?
गुणोत्तर या संकल्पनेची तुम्ही इयत्ता सातवीला कशी प्रस्तावना कराल?
- 30) Which learning experiences should you give in teaching area of parallelogram at VIII standard in mathematics
गणितात समांतरभुज चौकेनाचे क्षेत्रफळ इयत्ता ८ वीला शिकवण्यासाठी तुम्ही कोणते अध्ययन अनुभव दयाल?

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur
B. Ed. First Year Semester II (W.e.f. 2019)
Course –B. Ed. II - 07: Pedagogy of History (Part – I)

Question Bank

Answer the following question.

10 marks

1. What is meant by history? Explain the scope of history in detail.
इतिहास म्हणजे काय? इतिहासाची व्याप्ती सविस्तर स्पष्ट करा.
2. Explain the contribution of Sir Jadunath Sarkar, a historian in historiography.
सर जदुनाथ सरकार या इतिहासकाराचे इतिहास लेखनातील योगदान स्पष्ट करा.
3. What is **Correlation**? Explain the **Correlation** of history with mathematics with an example.
समवाय म्हणजे काय? इतिहासाचा गणिताशी असलेला समवाय उदाहरणासह स्पष्ट करा.
4. How to use problem solving methods in teaching history?
इतिहास अध्यापनात समस्या निराकरण पद्धती चा वापर कसा कराल?
5. What is the **Models of Teaching**? How to use Role playing model in history teaching?
अध्यापनाची प्रतिमाने म्हणजे काय? इतिहास अध्यापनात भूमिका पालन प्रतिमानाचा वापर कसा कराल?
6. How to use **Maxims of Teaching** in history teaching?
इतिहास अध्यापनात अध्यापन सूत्राचा वापर कसा कराल?
7. Explain the importance of Chart, models, and timelines in teaching history.
इतिहास अध्यापनात तक्ता, प्रतिकृती व कालरेषेचे महत्व स्पष्ट करा.
8. Explain the objectives and functions of the History Club.
इतिहास मंडळाचे उद्दिष्ट्ये व कार्य स्पष्ट करा.
9. Explain the Sources of ancient history with examples.

प्राचीन इतिहासाचे साधने उदाहरणासह स्पष्ट करा.

10. Explain the duties of the Indian citizen as per constitution.
संविधानानुसार भारतीय नागरिकाची कर्तव्ये स्पष्ट करा.

Write Short note

05

1. Explain the importance of History.
इतिहासाचे महत्व स्पष्ट करा.
2. What is meant by financial history?
आर्थिक इतिहास म्हणजे काय ?
3. Explain the instructional objectives of history.
इतिहासाचे वर्गाध्यापना ची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
4. Explain the **Correlation** between history and science.
इतिहास व विज्ञान यातील समवाय स्पष्ट करा.
5. Explain Herodotus Contribution to **Historiography**.
हिरोटोडस चे इतिहास लेखनातील योगदान स्पष्ट करा.
6. Explain V.K. Rajwade's contribution to historiography
व्ही.के. राजवाडे यांचे इतिहास लेखनातील योगदान स्पष्ट करा
7. Explain the importance of narration method in teaching history
कथन पद्धतीचे इतिहास अध्यापनातील महत्व स्पष्ट करा
8. State the Merits of collaborative strategies.
सहयोगात्मक कार्यनितीचे गुण सांगा..
9. Explain the Merits of Advance organizer model.
अग्रत संघटक प्रतीमानाचे गुण स्पष्ट करा.
10. Explain the concept of supervised study.
पर्यवेक्षित अभ्यासाची संकल्पना स्पष्ट करा.
11. Explain the Nature of Source Method.
आधार पद्धतीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
12. Explain the merits of Discussion Method.
चर्चा पद्धतीचे गुण स्पष्ट करा.
13. How to use LCD projector in history teaching?
एल.सी.डी. प्रोजेक्टरचे इतिहास अध्यापनातील महत्व स्पष्ट करा.

14. How to preserve historical sites?
ऐतिहासिक ठिकाणांचे जतन कसे कराल ?
 15. How will you use the map in teaching history?
इतिहास अध्यापनात नकाशाचा वापर कसे कराल ?
 16. Explain the need for a history class in the school.
शाळेत इतिहास कक्षाची गरज स्पष्ट करा.
 17. Explain the concept Fundamental Rights.
मुलभूत हक्काची संकल्पना स्पष्ट करा.
 18. How will you use the Audio–visual aids in teaching history?
इतिहास अध्यापनासाठी तुम्ही दृकश्राव्य साधनांचा वापर कसा कराल ?
 19. Explain the concept of Action Research.
कृती संशोधन संकल्पना स्पष्ट करा.
 20. Explain the reasons for the Mughal–Maratha conflict.
मुघल – मराठा संघर्षाची कारणे स्पष्ट करा.
 21. Explain the oral sources of ancient history.
प्राचीन इतिहासाची मौखिक साधने स्पष्ट करा.
 22. Explain the Physical sources of ancient history
प्राचीन इतिहासाची भौतिक साधने स्पष्ट करा.
 23. Explain the importance of Assignment technique.
स्वाध्यायाचे तंत्राचे महत्व स्पष्ट करा.
 24. What is meant by Concept Map?
संकल्पना आरेखन म्हणजे काय ?
 25. State the merits of Discussion method
चर्चा पद्धतीचे गुण सांगा.
-

Question Bank

- Q.1 State the Aim's & objectives of teaching Geography. 10 Marks
भूगोलाच्या अध्यापनाची ध्येये आणि उदिष्टे सांगा.
- Q.2 Explain the correlation of Geography with other school subject.
भूगोलाचा इतर शालेय विषयाशी असणारा समवाय विशद करा.
- Q.3 What is mean by concept of Geography & write this importance.
भूगोल म्हणजे काय संकल्पना सांगून त्याचे महत्व लिहा.
- Q.4 Explain the lecture method of teaching geography with their merits & demerits.
भूगोल अध्यापनाची व्याख्यान पध्दती सांगून त्याचे गुण व दोष विशद करा.
- Q.5 State the projected teaching Aids /Materials of Geography.
भूगोल अध्यापनाची प्रक्षेपीत साधने सांगा.
- Q.6 What is mean by GIS & GPS Techniques & state its importance in geography.
GIS आणि GPS तंत्र म्हणजे काय आणि त्याचे भूगोलातील महत्व सांगा.
- Q.7 Skatch the Geography room structure.
भूगोल कक्षाची रचना रेखाटा.
- Q.8 What is mean by Action Research & state its steps.
कृतीसंशोधन म्हणजे काय? त्याच्या पायऱ्या सांगा.

Q.9 Write the Difference between seminars & field work strategies in teaching geography.

भूगोल अध्यापनाच्या परिसंवाद आणि कार्यशाळा या कार्यनीतील फरक सांगा.

Q.10 State the concept of Graph & explain its various types.

आलेख संकल्पना सांगून त्याचे विविध प्रकार विशद करा.

Q.1 State the concept of Modern Geography.

5 Marks

आधुनिक भूगोलाच्या संकल्पना सांगा.

Q.2 What do you mean by Co-relation?

समवाय म्हणजे काय?

Q.3 Nature of Geography.

भूगोलाचे स्वरूप?

Q.4 State the Maxims of teaching Geography.

भूगोलाच्या अध्यापनाची सुत्रे सांगा?

Q.5 State the Brain storming Strategies for teaching Geography.

भूगोल अध्यापनाची बुद्धीमंथन कार्यनिती सांगा.

Q.6 Discribe the Geography field visit.

भूगोल क्षेत्र भेट वर्णन करा.

Q.7 State the Proposal of Action Research.

कृतीसंशोधन आराखडा सांगा.

Q.8 Write the types of rains.

पर्जन्याचे प्रकार लिहा.

Q.9 State the objective of Teaching Geography at Secondary level.

माध्यमिक स्तरावरील भूगोल अध्यापनाची उद्दिष्टे सांगा.

Q.10 State the Non Projected teaching aids in teaching Geography.

भूगोल अध्यापनाची अप्रक्षिपीत साधने सांगा.

Q.11 Concept of latitude & explain different between latitude & longitude.

अक्षवत्ते संकल्पना सांगून अक्षवृत्त आणि रेखावृत्तामधील फरक स्पष्ट करा.

Q.12 State the concept of Primary occupation with related example.

प्राथमिक व्यवसाय संकल्पना सांगून त्याची उदाहरणे द्या.

Q.13 Explain the observation method of teaching Geography.

भूगोल अध्यापनाची निरीक्षण पध्दती स्पष्ट करा.

Q.14 Use of constructivism in teaching Geography.

भूगोल अध्यापनात ज्ञानरचनावादाचे उपयोग.

Q.15 different between GIS & GPS techniques .

GIS आणि GPS तंत्रातील फरक

Q.16 Steps of Project Method in teaching Geography.

भूगोल अध्यापनाच्या प्रकल्प पध्दतीच्या पायऱ्या.

Q.17 State the Audio-Visual components in teaching Geography.

भूगोल अध्यापनाची दृक श्राव्य साधने सांगा.

Q.18 State the meaning of Geography.

भूगोलाचा अर्थ सांगा.

Q.19 Types of wares.

लाटांचे प्रकार.

Q.20 Concept of action Research.

कृती संशोधन संकल्पना.

Q.21 Importanes of map & Globe in teaching Geography.

भूगोल अध्यापनात नकाशा आणि पृथ्वीगोलाचे महत्त्व.

Q.22 Concept of supervised study.

पर्यवेक्षित अभ्यास संकल्पना

Q.23 Laboratory method in Teaching Geography.

भूगोल अध्यापनाची प्रयोगशाळा पध्दती.

Q.24 Types of Map.

नकाशाचे प्रकार.

Q.25 Explain the journey method of teaching Geography.

भूगोल अध्यापनाची प्रवास पध्दती विशद करा.

Question Bank

Questions of 10 marks.

1. What do you mean by science? Explain importance and values of science.
विज्ञान म्हणजे काय? विज्ञानाचे महत्त्व आणि मूल्ये स्पष्ट करा .
2. Write classroom objectives with two specifications of each related to science teaching, What precautions will you take to write specifications?
विज्ञान विषयाच्या वर्गाध्यापनाची उद्दिष्टे प्रत्येकी दोन स्पष्टीकरणासह लिहा . विज्ञानाच्या उद्दिष्टांची स्पष्टीकरणे लिहिताना कोणती काळजी घ्याल ?
3. State different methods of science teaching. State steps of project method and role of teacher.
विज्ञान अध्यापनाच्या विविध पद्धती सांगा . प्रकल्प पद्धतीच्या पाय-या सांगून शिक्षकाची भूमिका स्पष्ट करा .
4. Explain the life skills recommended by WHO for science teaching.
विज्ञान अध्यापनासाठी WHO यांनी सूचविलेली जीवन कौशल्ये विशद करा .
5. What do you mean by correlation of science? How will you correlate science within the subject and with other subject?
शास्त्राचा समवाय म्हणजे काय? शास्त्राचा शाखांतर्गत व इतर विषयांशी समवाय कसा साधाल?
6. AS a science teacher how will you develop scientific attitude among your students?
विज्ञान शिक्षक म्हणून तुम्ही तुमच्या विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक दृष्टीकोन कसा विकसित कराल?
7. What is need of science laboratory in secondary school? Explain organizing design and equipment and safety precautionary measures.
माध्यमिक शाळेत शास्त्र प्रयोगशाळेची गरज काय? प्रयोगशाळेची रचना, साधने व सुरक्षिततेचे उपाय स्पष्ट करा .

8. State the concept of action research and explain in detail the steps of action research with suitable example.

कृती सशोधनाची संकल्पना सांगून कृती सशोधनाच्या पाय-या योग्य उदाहरणांद्वारे स्पष्ट करा .

9. Explain demonstration method of teaching science with respect to nature, steps, precautions, merits and demerits of using method.

शास्त्र अध्यापनाची प्रयोग दिग्दर्शन पद्धती तिचे स्वरूप, पाय-या,गुण दोष या मुद्द्यांच्या आधारे स्पष्ट करा .

10. Write syntax of concept attainment model. How will you use it in science teaching

विज्ञान अध्यापनाच्या विविध पद्धती सांगा . प्रकल्प पद्धतीच्या पाय-या सांगून शिक्षकाची भूमिका स्पष्ट करा .

.....

Questions of 5 marks-

1. Write a note on maxims of teaching.

अध्यापनाची सूत्रे यावर टीप लिहा .

2. How will you implement visual teaching aids in teaching of science

शास्त्र अध्यापनात दृक शैक्षणिक साधनांचा वापर कसा कराल ?

3. How will you correlate science with maths?

विज्ञान विषयाचा गणित विषयाशी समवाय कासा साधाल ?

4. Write behavioral characteristics of pupil with scientific attitude.

वैज्ञानिक दृष्टीकोन असणा-या विद्यार्थ्यांची वर्तन वैशिष्ट्ये लिहा .

5. Write need and importance of science laboratory.

शास्त्र प्रयोगशाळेची गरज व महत्त्व लिहा .

6. Write a note on science club.

विज्ञान मंडळ यावर टीप लिहा .

7. How will you implement visual teaching aids in teaching of science?

शास्त्र अध्यापनात दृक शैक्षणिक साधनांचा वापर कसा कराल ?

8. Write down the contribution Dr, A.P.J. Abdul Kalam related to science.
डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम यांचे शास्त्राच्या प्रगतीतील योगदान स्पष्ट करा .
9. Write down the contribution Newton related to science.
न्यूटन यांचे शास्त्राच्या प्रगतीतील योगदान स्पष्ट करा .
10. What is concept mapping?
संकल्पना चित्र म्हणजे काय?
11. What is cooperative learning? How will you use this strategy in science teaching?
सहकार्यात्मक अध्ययन म्हणजे काय? शास्त्र विषयाच्या अध्यापनामध्ये ही कार्यनीती तुम्ही कशी वापराल ?
12. Write importance of picture and charts in science teaching.
शास्त्र अध्यापनामध्ये चित्रे व तक्ते यांचे महत्त्व स्पष्ट करा .
11. State the steps of action research .
कृती संशोधनाच्या पाय-या स्पष्ट करा .
13. Write the instructional objectives and its specifications of any topic of science.
विज्ञानातील कोणत्याही एका घटकावर आधारीत दैनंदिन अध्यापनाची उष्टि व स्पष्टीकरणे लिहा .
12. Explain importance science in daily life.
दैनंदिन जीवनात विज्ञानाचे महत्त्व स्पष्ट करा .
14. Write history of teaching of science
विज्ञान अध्यापनाचा इतिहास लिहा .
15. Write a note on support system of science teaching.
विज्ञान अध्यापनाची आधार प्रणाली यावर टीप लिहा
16. As a science teacher how will you use a computer in teaching –learning process?
एक शास्त्र शिक्षक म्हणून तुम्ही अध्ययन अध्यापनामध्ये संगणकाचा वापर कसा कराल ?
17. How will you teach the concept of static electricity to the 8th standard students?
इयत्ता ८वी च्या विद्यार्थ्यांना 'स्थितीक विद्युत' ही संकल्पना कशी शिकवाल ?

18. What learning experiences should be given while teaching 'friction' concept.
'घर्षण' ही संकल्पना शिकविताना कोणकोणते अध्ययन अनुभव द्याल ?
19. Explain how will you use analysis and synthesis method in science teaching at secondary school level?
माध्यमिक स्तरावर तुम्ही संयोजन पृथःकरण पद्धतीचा विज्ञान अध्यापनात कसा वापर कराल ?
20. How will you use models in teaching of science?
शास्त्र अध्यापनात प्रतीकृतीचा वापर कसा कराल ?
21. What is constructivism?
ज्ञानरचनावाद म्हणजे काय?
22. State the objectives of teaching science at secondary level.
माध्यमिक स्तरावरील विज्ञान अध्यापनाची उद्दिष्टे लिहा .
23. State the aims of teaching science.
विज्ञान अध्यापनाची ध्येये लिहा .
24. How will you use Inquiry Training model in science teaching?
शास्त्र विषयाच्या अध्यापनामध्ये प्रश्न पृच्छा प्रतिमानाचा वापर कसा कराल ?
25. State the difference between Laboratory method and Demonstration method.
प्रयोगशाळा पद्धती व प्रयोग दिग्दर्शन पद्धती यांतील फरक स्पष्ट करा .

Punyashlok Ahilyadevi Holkar
Solapur University, Solapur B.Ed.
Part II Sem-IV (W.E.F. June 2020)
Course Number-12
Subject: Gender, School and Society

Question Bank

Answer the Following Questions

1. What Is The Mean By Gender And Sex? Explain The Difference between Gender and Sex.

लिंगजाती आणि लिंगभाव म्हणजे काय ? लिंगजाती आणि लिंगभाव मधील फरक स्पष्ट करा.

2. What Is Mean Gender Inequality? Explain the Nature Of Pre Independents.

लिंग विषमतेचा अर्थ काय? लिंगभाव विषयक स्वातंत्र्यपूर्व फालखंडातील स्वरा स्पष्ट करा.

- 3.) Explain The Gender Education And Nation With Respect To India.

लिंगभा व शिक्षण आणि राष्ट्र ही संकल्पना भारतीय दृष्टीकोनातून स्पष्ट करा.

4. Explain the Schooling of Girls Various Activities for Secondary School and Higher Secondary.

माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक स्तरांवर मुलींच्या शाळाकरणासाठी विविध उपक्रम स्पष्ट करा.

5. What Is The Meant By Gender Equality? Explain The Articles In India Constitution Related To Gender Equality.

लिंग समानता म्हणजे काय ? लिंग समानतेविषयी भारतीय संविधानिक कलमे स्पष्ट करा.

6. Explain Any Two Policies Of State and Central Government for Gender Equality
लिंग समानतेविषयी कोणत्याही दोन राज्य सरकार आणि केंद्र सरकारच्या योजना स्पष्ट करा

7. What Is Meant By Attitude About Women Empowerment? Explain
Barriers in Women Empowerment

महिला सक्षमीकरण विषयक दृष्टीकोन काय? महिला सक्षमीकरण आतील अडवळे स्पष्ट करा.

8. Explain Role Of The School, Teacher And Parent (Family) For Gender Equality.
लिंग समानतेविषयी शाळा, शिक्षक आणि पालकांची भूमिका स्पष्ट करा.

9. What Is Need Of Women Empowerment Different Policies? Explain State Level
Policies For Women Empowerment.

महिला सक्षमीकरणाचा विषयक विविध योजना ची आवश्यकता काय ?महिला सक्षमीकरण विषयक दोन राज्यस्तरीय योजना स्पष्ट करा.

10. What Is Need Of Women Empowerment? Explain the Role Of
Family for Women Empowerment.

महिला सक्षमीकरणाचे आवश्यकता काय? महिला सक्षमीकरण विषयक कुटुंबाची भूमिका स्पष्ट करा.

टिपा लिहा

1) Explain Concept Of Masculinity.

पुरुषसत्ताक संकल्पना स्पष्ट करा.

२) Explain The Concept Of Gender Bias.

लिंगविषमता संकल्पना स्पष्ट करा.

3) What Is Mean By Feminism?

स्त्रि हक्क चळवळ म्हणजे काय?

4) Need Of Women Empowerment.

महिला सक्षमीकरणाची गरज

5) State For Important Of Women Empowerment.

महिला सक्षमीकरणाचे महत्त्व सांगा

6) State Work For Internal Harassment Committee

अंतर्गत तक्रार निवारण समितीचे कार्य सांगा.

7) Nature Of Gender

लिंगभावाचे स्वरूप

8) Need For Gender Education For Indian Situation.

लिंगभाव शिक्षणांची भारतीय परिस्थितीनुसार गरज.

9) Explain The Role Of Peer Group For Gender Equality.

लिंगभाव समानताविषयक समवयस्क गटाची भूमिका स्पष्ट करा.

10) Explain The Role Of Textbook For Gender Equality.

"लिंगभाव समानताविषयक पाठ्यपुस्तकाची भूमिका स्पष्ट करा.

(11) Explain Human Right And Gender Equality.

लिंगभाव समानता आणि मानवी हक्क स्पष्ट करा.

(12) Explain The Attitude About Women Empowerment.

महिला सक्षमीकरण विषयक दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

13) Explain The Need Of Various Policies For Women Empowerment

महिला सक्षमीकरणासाठी विविध योजनांची

14) Which Main Barriers In Women Empowerment...

महिला सक्षमीकरणातील प्रमुख अडथळे कोणते...

15) Role Of School For Gender.

लिंगभाव समानतेविषयी शाळेची भूमिका

16) Role Of The Society For Gender Equality.

लिंगभाव समानतेसाठी शाळेची भूमिका.

17) Role Of Family For Gender Socialization.

लिंगभाव सामाजिकीकरणासाठी कुटुंबाची भूमिका.

18) Role School Curriculum For Gender Socialization.

लिंगभाव सामाजिकीकरणासाठी शाळेय अभ्यासक्रमाची भूमिका.

19) Higher Secondary Schooling For Girls.

उच्च माध्यमिक मुलींच्या शाला: करण

20) Need For Women Empowerment.

महिला सक्षमीकरणाची गरज

21) Nature Of Gender For Pre-Independent Time.

स्वातंत्र्यपूर्व काळात लिंगभावाचे स्वरूप.

22) Need Of Gender, School And Society Subject.

लिंग, शाला आणि समाज ह्या विषयाची आवश्यकता.

23) Various Components Of Feminism.

स्त्रि हक्क चळवळ विविध घटक

24) Role Of Informal Institution For Gender Socialization
लिंगभाव सामाजिकीकरणात अनौपचारिक संस्थेची भूमिका..

25) Importance Of Gender Education.
लिंगभाव शिक्षणाचे महत्त्व

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University Solapur
B.Ed.Part II SEM IV
Subject: BED-IV-13 Knowledge and Curriculum (Part II)
Question Bank
प्रश्नपेढी

Answer the following questions in brief (10 Marks)

1) What is mean by Curriculum? What are the principles to consider while creating a Curriculum?

अभ्यासक्रम म्हणजे काय? अभ्यासक्रम तयार करताना कोणकोणती तत्वे विचारात घ्याल ते सोदाहरण स्पष्ट करा .

2) State the types of curriculum with example in detail?

अभ्यासक्रमाचे विविध प्रकार उदाहरणासह स्पष्ट करा .

3) Explain the Principles of Curriculum development?

अभ्यासक्रम निर्मितीचे प्रमुख तत्वे स्पष्ट करा .

4) Explain the views expressed by Rabindranath Tagore on Curriculum teaching method?

रविंद्रनाथ टागोर यांनी अभ्यासक्रम अध्यापन पध्दती यावर मांडलेले मत स्पष्ट करा .

5) Explain the similarities and differences between the educational thinking of Mahatma Gandhi and Rabindranath Tagore?

महात्मा गांधी व रविंद्रनाथ टागोर यांच्या शैक्षणिक विचारातील साम्य व भेद स्पष्ट करा .

6) What is nationalism? Which activities will you adopt in your school for nourishing nationality?

राष्ट्रीयत्व म्हणजे काय? विद्यार्थ्यांमध्ये राष्ट्रियत्वाची भावना रूजविण्यासाठी तुम्ही शालेय स्तरावर कोणते उपक्रम राबवाल .

7) What is mean by Epistemology? Discuss the epistemology of education from the point of view of Mahatma Gandhi?

ज्ञानमीमासा म्हणजे काय? महात्मा गांधीजीच्या दृष्टिकोणातून शिक्षणच्या ज्ञानमीमासेची चर्चा करा .

8) Explain the epistemology of education from the point of view of Rabindranath Tagore?

रविंद्रनाथ टागोरांची शिक्षणविषयक ज्ञानमिमासा स्पष्ट करा .

09) Explain the interrelationship between cosmopolitanism and secularism in education according to Rabindranath Tagore and J.Krushmurti

रविंद्रनाथ टागोर व जे . कृष्णमूर्तीच्या मतो विश्वात्मकता आणि धर्मनिरपेक्षता यांचे शिक्षणातील आंतरसंबंध स्पष्ट करा .

10) Explain the concept of nationalism and Explain the elements of nationlism

राष्ट्रीयतत्वाची संकल्पना स्पष्ट करून राष्ट्रवादाचे घटक मुद्देसह स्पष्ट करा .

11) State the concepts of Nationalism, Universalism and Secularism and explain the interrelationship of nationalism, universalism and secularism with education?

राष्ट्रियत्व, विश्वात्मकता आणि धर्मनिरपेक्षता या संकल्पना सांगून यांचा शिक्षणाशी असणारा आंतरसंबंध स्पष्ट करा .

12) State the principles of curriculum construction and explain the reflections of principles of curriculum construction in textbooks and reference books.

अभ्यासक्रम रचनेची तत्वे सांगून त्यांचे पाठ्यपुस्तके व संदर्भ पुस्तके यातील प्रतिबिंब स्पष्ट करा .

Answer the following questions in Short : (5 Marks)

1) Explain the concept of Curriculum

अभ्यासक्रमाची संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करा .

2) Explain the Principles of Basic Education

मूलोदयोगी शिक्षणाची तत्वे स्पष्ट करा .

3) Explain the factors of Curriculum

अभ्यासक्रमाचे घटक स्पष्ट करा

4) Explain the features of Curriculum

अभ्यासक्रमाचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा .

5) Explain the Difference between Curriculum and Syllabus

अभ्यासक्रम व पाठ्यक्रमा यातील फरक स्पष्ट करा

6) Difference between Teaching and Training

अध्यापन व प्रशिक्षणातील फरक

7) Explain the nature of Curriculum

अभ्यासक्रमाचे स्वरूप स्पष्ट करा .

8) Explain the Concept of Curriculum Design

अभ्यासक्रम आराखडा स्पष्ट करा .

9) Explain Difference between Knowledge and Skill

ज्ञान व कौशल्य यातील फरक स्पष्ट करा .

10) Explain Difference between Knowledge and Information

ज्ञान व माहिती यातील फरक स्पष्ट करा .

11) Explain the concept of Multiculturalism

बहूसांस्कृतिकता ही संकल्पना स्पष्ट करा .

12) Explain Difference between 'reason' and 'belief'

विवेकबुद्धी व विश्वास यातील फरक स्पष्ट करा .

13) Write need and importance of Textbook

पाठ्यपुस्तकाचे गरज व महत्व नमूद करा .

14) Write an educational contribution of J. Krishnamurti, in brief

जे . कृष्णमूर्ती यांचे शिक्षणविषयक योगदान थोडक्यात नमूद करा .

15) 'Teacher's handbook is a reflection of curriculum'. Explain the statement

शिक्षक हस्तपुस्तिका म्हणजे अभ्यासक्रमाचे प्रतिबिंब असते हे विधान स्पष्ट करा .

16) Explain the importance of children's literature.

बालसाहित्याचे महत्व स्पष्ट करा .

17) Explain the interrelationship of Nationalism and Education

राष्ट्रीय व शिक्षण यातील संबंध स्पष्ट करा .

18) Write the aim and objectives at democratic education

लोकशाही शिक्षणाची ध्येये व उदिदष्टे लिहा .

19) Explain the epistemological basis of education explained by M.K. Gandhiji.

महात्मा गांधीजी यांची शिक्षणविषयक ज्ञानमिमांसा स्पष्ट करा .

20) What is meant by teaching? Explain the types of teaching

प्रशिक्षण म्हणजे काय प्रशिक्षणाचे प्रकार स्पष्ट करा .

21) Explain the concept of Webliography

वेब्लिओग्राफी ही संकल्पना स्पष्ट करा .

22) State the concept of Reference Books

संदर्भ पुस्तके ही संकल्पना स्पष्ट करा .

23) Explain Difference between Curriculum and Text book

अभ्यासक्रम व पाठ्यपुस्तक यामधिल फरक स्पष्ट करा .

24)Write down the features of Secular education

धर्मनिरपेक्ष शिक्षणाची वैशिष्टे लिहा .

25) Explain the factors that hinder nationalism

राष्ट्रवादाला बाधा आणणारे घटक स्पष्ट करा .

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

B.Ed. Part II Sem IV (w.e.f. June 2019)

Course: - 14 Creating an Inclusive School

Question Bank

Q. Answer the following questions (Marks 10)

1. Explain the concept, need and benefits of Inclusive Education.
१. सर्वसमावेशक शिक्षणाची संकल्पना, गरज आणि फायदे स्पष्ट करा.
2. Explain the characteristics and challenges of Inclusive School.
२. सर्वसमावेशक शिक्षणाची वैशिष्ट्ये आणि आव्हाने स्पष्ट करा.
3. What is inclusive education? Explain the barriers in Inclusive School.
३. सर्वसमावेशक शिक्षण म्हणजे काय? सर्वसमावेशक शाळातील अडथळे स्पष्ट करा.
4. Explain the Govt. schemes and policies recommended for Inclusive School.
४. सर्वसमावेशक शाळेसाठी शासनाने सुचविलेल्या योजना व धोरणे स्पष्ट करा.
5. What do you mean by Classroom Management of Inclusive education?
Explain the role of teacher in Inclusive education.
५. सर्वसमावेशक शिक्षणातील वर्गव्यवस्थापन म्हणजे काय? सर्वसमावेशक शिक्षणातील शिक्षकाची भूमिका स्पष्ट करा.
6. Explain the concept, need and importance of inclusive school.
६. सर्वसमावेशक शाळांची संकल्पना , गरज आणि महत्व स्पष्ट करा.
7. How will you use evaluation method for special children in Inclusive School?
७. सर्वसमावेशक शाळामध्ये विशेष बालकासाठी तुम्ही कोणत्या मूल्यमापनाच्या पध्दती कसा वापराल?
8. What is meant by challenging behaviour? Suggest the activities for challenging behaviour turn into positive behaviour in inclusive education.
८. आव्हानात्मक वर्तन म्हणजे काय? सर्वसमावेशक शिक्षणातील आव्हानात्मक वर्तन सकारात्मक वर्तनात बदलण्यासाठी उपक्रम सुचवा.
9. What is Guidance and Counselling? How you will do guidance and counselling to the student in inclusive school.
९. मार्गदर्शन आणि समुपदेशन म्हणजे काय? तुम्ही सर्वसमावेशक शाळातील विद्यार्थ्यांना कशा प्रकारे मार्गदर्शन आणि समुपदेशन कराल?

10. Explain the role of teacher in inclusive school and suggest Evaluation methods for special need student in inclusive school.

१०. सर्वसमावेशक शाळातील शिक्षकाची भूमिका स्पष्ट करा आणि सर्वसमावेशक शाळातील विशेष बालकासाठी मूल्यमापन पध्दती सुचवा.

Q. What short notes on. (Marks5)

1. Recommendations of RTE 2009 for inclusive education.

१. सर्वसमावेशक शिक्षणासाठी शिक्षणहक्क कायदा २००९ च्या शिफारशी

3. Classification of disable student

३. अक्षम विद्यार्थ्यांचे वर्गीकरण

4. Role of principal in guidance and counselling for inclusive education

४. सर्वसमावेशक शिक्षणातील मार्गदर्शन आणि समुपदेशनात प्राचार्याची भूमिका

5. Laws for inclusive schools.

५. सर्वसमावेशक शाळासाठी कायदे

6. Qualities of inclusive teachers

६. सर्वसमावेशक शिक्षकाची गुणवैशिष्ट्ये

7. Barriers of inclusive school.

७. सर्वसमावेशक शाळातील अडथळे.

8. Recommendation of SSA(Serva Shiksha Ayhiyan) for inclusive School.

८. सर्वसमावेशक शाळासाठी सर्व शिक्षा अभियानातील शिफारशी

9. Evaluation methods for special children in inclusive education.

९. सर्वसमावेशक शाळामध्ये विशेष बालकासाठी मूल्यमापनाच्या पध्दती

10. Government scheme and provision for inclusive education.

१०. सर्वसमावेशक शिक्षणासाठी शासकीय योजना आणि तरतूदी

11. of Inclusive Classroom.

११. सर्वसमावेशक वर्गाची वैशिष्ट्ये

12. Concept of Inclusive classroom.

१२. सर्वसमावेशक वर्गखोलीची संकल्पना.

13. Characteristics of Inclusive Education

१३. सर्वसमावेशक शिक्षणाची वैशिष्ट्ये
14. Challenges of Inclusive School.
१४. सर्वसमावेशक शाळापुढील आव्हाने
15. Training Programme of an Inclusive teachers
१५. सर्वसमावेशक शिक्षकासाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम
15. Guidance and Counselling for Inclusive student
१५. सर्वसमावेशक विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शन आणि समुपदेशन
15. Use of instructional strategies for inclusive school.
- १६ सर्वसमावेशक शाळासाठी अनुदेशात्मक कार्यनीतीचा वापर
17. Infrastructural Facilities in Inclusive school.
१७. सर्वसमावेशक शाळातील भौतिक सोईसुविधा
18. Role of teacher in Inclusive School.
१८. सर्वसमावेशक शाळातील शिक्षकाची भूमिका
19. Principles of Inclusive Education
- १९.सर्वसमावेशक शिक्षणाची तत्वे
20. Characteristics of Specific learning disability students
२०. अध्ययन अक्षम विद्यार्थ्यांची वैशिष्ट्ये
21. State the definition and Characteristics of disabled students
२१. अक्षम विद्यार्थ्यांची व्याख्या व वैशिष्ट्ये विशद करा.
22. Reasons of Mental retardation.
- २२.मतिमंदत्वाची कारणे
23. Characteristics of Creative Students
- २३.सर्जनशील विद्यार्थ्यांची गुणवैशिष्ट्ये
24. Concept of challenging behaviour
- २४.आव्हानात्मक वर्तनाची संकल्पना
25. Characteristics of Inclusive School.
२५. सर्वसमावेशक शाळांची वैशिष्ट्ये

PunyaShlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

B.Ed. Part II Sem - IV (w.e.f. June 2020)

Subject : Educational Management

Question Bank

Answer the following questions. 10 Mark

- 1) Explain the various physical facilities of the school.
शाळेच्या विविध भौतिक सुविधा स्पष्ट करा.
- 2) Explain the importance of human relationship and involvements of staff and students in the management of Secondary School.
माध्यमिक शालेय व्यवस्थापनात कर्मचारी आणि विद्यार्थी यांचा सहभाग आणि मानवी संबंधाचे महत्त्व स्पष्ट करा .
- 3) Explain the institutional planning concept and state need and objective of institutional planning.
संस्थानिहाय नियोजनाची संकल्पना सांगून संस्थानिहाय नियोजनाची गरज व उद्दिष्टे सांगा.
- 4) Explain the role of the Head master and state his various responsibilities and functions.
मुख्याध्यापकाची भूमिका जबाबदाऱ्या व कार्य स्पष्ट करा.
- 5) Explain the concept of educational management and its forms and types.
शैक्षणिक व्यवस्थापनाची संकल्पना सांगून त्याचे स्वरूप आणि प्रकार सांगा.
- 6) What factors should you consider when choosing a school location?
शालेय ठिकाण निवडताना तुम्ही कोणत्या बाबी विचारात घ्याल.
- 7) State the type of school Time table. Explain the importance of annual work planning.
शालेय वेळापत्रकाचे प्रकार सांगा. वार्षिक कार्य नियोजनाचे महत्त्व विशद करा.
- 8) Provide information on school records.
शालेय नोंद वहयांची माहिती सांगा.
- 9) Explain the concept of class management, what would you do to be a good class manager?
वर्ग व्यवस्थापन संकल्पना सांगून, चांगले वर्ग व्यवस्थापन होण्याकरिता तुम्ही काय कराल?
- 10) According to your opinion, what includes the maintenance of records and registers ?
तुमच्या मते, कागदपत्रे जपनूकी मध्ये कोणकोणत्या दस्त ऐवजांचा व नोंद वहयांचा समावेश होतो.

Write short notes on. 5 Mark

- 1) State the objectives of Institutional Planning.
संस्थात्मक नियोजनाची उद्दिष्टे विशद करा.
- 2) State the role of Headmaster.
मुख्याध्यापकाची भूमिका विशद करा.
- 3) Elements of Management
व्यवस्थापनाचे घटक.
- 4) Secondary Education Act
माध्यमिक शिक्षण कायदा.
- 5) Concept of Educational Management
शैक्षणिक व्यवस्थापनाची संकल्पना.
- 6) How will you take care of school records and registers ?
शालेय नोंदवह्या व अभिलेख यासंबंधी काळजी तुम्ही कशी घ्याल.
- 7) Explain the types of educational accountability.
शिक्षणातील उत्तरदायित्वाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- 8) Explain the importance of school time table.
शालेय वेळापत्रकाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- 9) Explain the importance of good interpersonal relationship.
चांगल्या मानवी आंतर संबंधाचे महत्त्व स्पष्ट करा
- 10) Importance of school play ground
शालेय क्रीडांगणाचे महत्त्व.
- 11) Problems of classroom management.
वर्ग व्यवस्थापनाच्या समस्या.
- 12) The economics of education.
शिक्षणाचे अर्थशास्त्र.
- 13) Management - Concepts, Components.
व्यवस्थापन - संकल्पना, घटक.

- 14) State the type of grant.
अनुदानाचे प्रकार सांगा.
- 15) Explain the importance of library.
ग्रंथालयाचे महत्त्व विशद करा.
- 16) Explain the importance of school time table.
शालेय वेळापत्रकाचे महत्त्व सांगा.
- 17) Explain the need for annual work planning.
वार्षिक कार्य नियोजनाची गरज स्पष्ट करा.
- 18) Explain the importance of school playground.
शालेय क्रीडांगणाचे महत्त्व विशद करा.
- 19) State the student related register.
विद्यार्थी संबंधित रजिस्टर सांगा.
- 20) Human resource development.
मानव संसाधन विकास.
- 21) Provide secondary level scholarship information.
माध्यमिक स्तरावरील स्कॉलरशिप माहिती सांगा.
- 22) Class management concept.
वर्ग व्यवस्थापन संकल्पना.
- 23) Dead stock register.
डेड स्टॉक रजिस्टर.
- 24) School location
शालेय स्थान.
- 25) Importance of school museum.
शालेय म्युझियम चे महत्त्व.

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur
B.Ed. Part II Sem IV w.e.f. June 2020
Optional Course BED-IV-15.2: Value Education (1/2)

Question Bank

Answer the following questions.

10 Marks

- 1 State the concept and nature of values
मूल्यांची संकल्पना आणि स्वरूप विशद करा.
- 2 State the concept and sources of values
मूल्यांची संकल्पना आणि स्रोत विशद करा.
- 3 Explain the concept and various types of values
मूल्यांची संकल्पना आणि विविध प्रकार स्पष्ट करा.
- 4 What is the need of value education in secondary school curriculum? Explain the process of Value Education.
माध्यमिक शालेय अभ्यासक्रमात मूल्य शिक्षणाची गरज काय आहे? मूल्य शिक्षणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- 5 State the need of value education in secondary school curriculum. Explain the role of teacher in Value Education.
माध्यमिक शालेय अभ्यासक्रमात मूल्य शिक्षणाची गरज सांगा. मूल्य शिक्षणात शिक्षकाची भूमिका स्पष्ट करा.
- 6 Suggest the activities for inculcation Social, National and Democratic Values.
सामाजिक, राष्ट्रीय व लोकशाही मूल्ये रुजविण्यासाठी उपक्रम सुचवा.
- 7 Suggest the activities for inculcation Moral, Religious and Aesthetic Values.
नैतिक, धार्मिक व सौंदर्यविषयक मूल्ये रुजविण्यासाठी उपक्रम सुचवा.
- 8 How will you explain the conflicts among values and ways to overcome these conflicts.
मूल्य संघर्ष आणि मूल्य संघर्षावर मात करण्याचे मार्ग तुम्ही कसे स्पष्ट कराल.
- 9 Explain the Recommendations of different educational commissions regarding value education.
मूल्य शिक्षण संदर्भात विविध शैक्षणिक आयोगांच्या शिफारशी स्पष्ट करा.
- 10 Why is the need of Value Education to parents? Explain the role of parents in value education.
पालकांना मूल्य शिक्षणाची गरज का आहे? मूल्य शिक्षणात पालकांची भूमिका स्पष्ट करा.

Write Short Notes.

05 Marks

- 1 State the concept of values.
मूल्यांची संकल्पना विशद करा.
- 2 Explain the nature of values.
मूल्यांचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- 3 State the sources of values.
मूल्यांचे स्रोत विशद करा.
- 4 What is the importance of values in life?
जीवनात मूल्यांचे महत्व काय आहे?
- 5 Explain any two types of values.
मूल्यांचे कोणतेही दोन प्रकार स्पष्ट करा.
- 6 Need of value education in secondary school curriculum
माध्यमिक शालेय अभ्यासक्रमात मूल्य शिक्षणाची गरज
- 7 Process of value education.
मूल्य शिक्षणाची प्रक्रिया
- 8 Activities for inculcating values
मूल्य संवर्धनासाठी उपक्रम
- 9 Role of teacher in Value Education.
मूल्य शिक्षणात शिक्षकाची भूमिका
- 10 Activities for inculcation of Social Values.
सामाजिक मूल्ये रुजविण्यासाठी उपक्रम
- 11 Activities for inculcation of National Values.
राष्ट्रीय मूल्ये रुजविण्यासाठी उपक्रम
- 12 Activities for inculcation of Democratic Values.
लोकशाही मूल्ये रुजविण्यासाठी उपक्रम
- 13 Activities for inculcation of Moral Values.
नैतिक मूल्ये रुजविण्यासाठी उपक्रम
- 14 Activities for inculcation of Religious Values.
धार्मिक मूल्ये रुजविण्यासाठी उपक्रम

- 15 **Activities for inculcation of Aesthetic Values.**
सौंदर्यविषयक मूल्ये रुजविण्यासाठी उपक्रम
- 16 **State the concept of conflicts among values.**
मूल्य संघर्ष संकल्पना विशद करा.
- 17 **Ways to overcome Value conflicts.**
मूल्य संघर्षावर मात करण्याचे मार्ग
- 18 **Recommendations of any two educational commissions regarding value education.**
मूल्य शिक्षण संदर्भात कोणत्याही दोन शैक्षणिक आयोगाच्या शिफारशी
- 19 **Need of Value Education to parents**
पालकांना मूल्य शिक्षणाची गरज
- 20 **Role of parents in value education.**
पालकांना मूल्य शिक्षणाची गरज
- 21 **Activities to involve parents in value education**
मूल्य शिक्षणात पालकांच्या सहभागासाठी उपक्रम
- 22 **Activities for Environmental values**
पर्यावरणीय मूल्यांसाठी उपक्रम
- 23 **Activities for Scientific Values**
वैज्ञानिक मूल्यांसाठी उपक्रम

Question Bank

Que : Answer the following questions (खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा)

1. What is guidance? Explain the problems that come up while guiding.
मार्गदर्शन म्हणजे काय ? मार्गदर्शन करताना येणाऱ्या समस्या स्पष्ट करा.
2. Explain the concept of guidance and its types.
मार्गदर्शनाची संकल्पना स्पष्ट करून त्याचे प्रकार लिहा.
3. What is the reason for non-development of guidance and counseling services in India?
Saying this, suggest solutions for their development.
भारतात मार्गदर्शन व समुपदेशन सेवांचा विकास न होण्याची कारणे कोणती ? हे सांगून यांचा विकास करण्यासाठी उपाय सुचवा.
4. Discuss the importance and need for guidance in vocational education at the secondary level.
माध्यमिक स्तरावर व्यावसायिक शिक्षणात मार्गदर्शनाचे महत्व व गरज याची चर्चा करा.
5. While completing curriculum in classroom teaching write down the role of a teacher as a guide.
वर्गाध्यापनात अभ्यासक्रम पूर्ण करत असताना मार्गदर्शक म्हणून शिक्षकाची भूमिका कशी असावी ते लिहा.
6. Explain the difference between guidance and counseling.
मार्गदर्शन व समुपदेशन यांच्यातील फरक स्पष्ट करा
7. Classify problematic children and suggest solutions for them.
समस्यात्मक बालकांचे वर्गीकरण देऊन त्यांच्यासाठी उपाययोजना सुचवा.
8. Give the definition and explain the nature of counseling
समुपदेशनाच्या व्याख्या सांगा व त्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.
9. Describe the directive and non-directive methods of counseling.
समुपदेशनाच्या निर्देशित व अनिर्देशित उपपत्त्यांचे स्पष्टीकरण करा.
10. Explain the difference between group and individual counseling with examples
सामूहिक व वैयक्तिक समुपदेशनातील फरक उदाहरणे देऊन स्पष्ट करा
11. Describe the need and importance of pre-counseling preparation.
समुपदेशन पूर्व तयारीचे वर्णन करून त्याची गरज व महत्व लिहा.
12. Describe the steps in the counseling process.
समुपदेशन प्रक्रियेतील पायऱ्यांचे वर्णन करा
13. Explain the scope and limits of counseling
समुपदेशनाची व्याप्ती व मर्यादा स्पष्ट करा
14. Write the principles of counseling in detail.
समुपदेशनाची तत्वे सविस्तर लिहा.

Que : Write the answers to the following questions briefly (खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा) 5

1. Explain the obstacles in the guidance process
मार्गदर्शन प्रक्रियेतील अडथळे सांगा
2. Explain the understanding and misconceptions about the guidance process
मार्गदर्शन प्रक्रियेबद्दल चे समज व गैरसमज स्पष्ट करा
3. Explain the need for guidance
मार्गदर्शनाची गरज स्पष्ट करा
4. Underline the need for guidance for students
विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शनाची गरज अधोरेखित करा
5. Explain the difference between individual and collective guidance.
वैयक्तिक व सामूहिक मार्गदर्शनातील फरक स्पष्ट करा.
6. Explain the role of the teacher as a guide.
मार्गदर्शक म्हणून शिक्षकाची भूमिका स्पष्ट करा.
7. Explain the limitations of the teacher as a guide.
मार्गदर्शक म्हणून शिक्षकाच्या मर्यादा स्पष्ट करा.
8. Write down why professional guidance is needed at the secondary level.
माध्यमिक स्तरावर व्यावसायिक मार्गदर्शनाची गरज का आहे ते लिहा ?
9. Explain the nature of guidance at the secondary level.
माध्यमिक स्तरावर मार्गदर्शनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
10. Write the relationship between curriculum and guidance.
अभ्यासक्रम व मार्गदर्शनातील संबंध लिहा.
11. Explain the importance of guidance for specific children.
विशिष्ट बालकांसाठी मार्गदर्शनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
12. Write the features of the directive counseling.
निर्देशित समुपदेशनाची वैशिष्ट्ये लिहा.
13. Write the features of non-directive counseling.
अनिर्देशित समुपदेशनाची वैशिष्ट्ये लिहा
14. State the characteristics of the counselor.
समुपदेश्याची गुणवैशिष्ट्ये सांगा.
15. What is group counseling?
सामूहिक समुपदेशन म्हणजे काय ?
16. Explain the place of follow-up program in counseling.
अनुधावन कार्यक्रमाचे समुपदेशनातील स्थान स्पष्ट करा.
17. Write down the factors that affect the counseling process.
समुपदेशन प्रक्रियेवर परिणाम करणारे घटक लिहा.
18. Explain the importance of interview in counseling.
समुपदेशनात मुलाखतीचे महत्त्व सांगा.

Punyashlok Ahilyadevi Holkar

Solapur University, Solapur

B.E.D Part – II Sern – IV (w.e.f. June 2020)

Subject : Educational Technology.

Question Bank

Q.1 Answer the following questions. (10 Marks)

- 1) What is educational technology? How does knowledge of educational technology benefit teachers?
शैक्षणिक तंत्रविज्ञान म्हणजे काय? शैक्षणिक तंत्रविज्ञानाचे ज्ञान शिक्षकांना कसे उपयुक्त ठरते?
- 2) Explain the nature and scope of educational technology by explaining what educational technology is?
शैक्षणिक तंत्रविज्ञान म्हणजे काय? ते सांगून शैक्षणिक तंत्रविज्ञानाची स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा?
- 3) Explain the need and importance of educational technology by explaining what educational technology is.
शैक्षणिक तंत्रविज्ञान म्हणजे काय ते सांगून शैक्षणिक तंत्रविज्ञानाची गरज व महत्व स्पष्ट करा?
- 4) What is communication? Explain the type of communication.
संप्रेषण म्हणजे काय? संप्रेषणाचे प्रकार स्पष्ट करा?
- 5) Explain the benefits of teleconferencing and video conferencing by explaining what telecommunications is.
दूर संप्रेषण म्हणजे काय? टेलीकॉन्फरन्सिंग आणि व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंग स्पष्ट करून त्यांचे फायदे स्पष्ट करा?
- 6) Explain the importance of language laboratory by explaining the procedures of language laboratory?
भाषा प्रयोगशाळेतील कार्यपध्दती सांगून भाषा प्रयोगशाळेचे महत्व विशद करा?

- 7) Explain an example of how system approach can be used for classroom teaching.
वर्ग अध्यापनासाठी प्रणाली उपागमाचा वापर कसा करता येईल? सौदाहरण स्पष्ट करा?
- 8) What is an instruction system? Explain the development of instruction system.
अनुदेशन प्रणाली म्हणजे काय? अनुदेशन प्रणालीचा विकास विशद करा?
- 9) Describe in detail the innovative teaching methods of programmed learning.
क्रमनिव्वत अध्ययन या नावीन्यपूर्ण अध्यापन पध्दतीचे सविस्तर वर्णन करा?
- 10) What is brainstorming? Explain the importance and limitations of the steps of the method of brainstorming.
बुध्दीमंथन म्हणजे काय? बुध्दिमंथन पध्दतीच्या पायऱ्या, महत्व आणि मर्यादा स्पष्ट करा?
- 11) How to have on educational technology laboratory How to develop on educational technology laboratory in your school.
शैक्षणिक तंत्रविज्ञान प्रयोगशाळा कशी असावी? तुम्ही तुमच्या शाळेत शैक्षणिक तंत्रविज्ञान प्रयोगशाळा कशी विकसीत कराल?
- 12) Classify educational tools.
शैक्षणिक साधनांचे वर्गीकरण करा?
- 13) Importance of Doordarshan. Inform about the type of Doordarshan program.
दूरदर्शनचे महत्व दूरदर्शन कार्यक्रमाचे प्रकार याबाबत माहिती लिहा?
- 14) What is Free and Expensive Resources? Explain with an example how to make expensive tool's?
मोफत व अल्पमोली संसाधने म्हणजे काय? अल्पमोली साधने कशी तयार कराल सौदाहरण स्पष्ट करा?

Q.2 Answer the following questions.

(5 Mark)

- 1) Explain the concept of educational technology.
शैक्षणिक तंत्रविज्ञानाची संकल्पना स्पष्ट करा?
- 2) What are the objectives of educational technology.
शैक्षणिक तंत्रविज्ञानाची उद्दिष्ट कोणती?
- 3) Explain the importance of educational technology.
शैक्षणिक तंत्रविज्ञानाचे महत्व विशद करा?
- 4) Explain the characteristics of an educational technology teacher.
शैक्षणिक तंत्रविज्ञान शिक्षकाची गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?
- 5) What is the role of an educational technology teacher.
शैक्षणिक तंत्रविज्ञान शिक्षकाची भूमिका कोणती?
- 6) What is communication? Explain the communication process cycle.
संप्रेषण म्हणजे काय? संप्रेषण प्रक्रिया चक्र स्पष्ट करा?
- 7) Explain the type of communication.
संप्रेषणाचे प्रकार स्पष्ट करा?
- 8) Explain the structure of language laboratory.
भाषा प्रयोगशाळेची रचना स्पष्ट करा?
- 9) Explain the features of language laboratory.
भाषा प्रयोगशाळेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?
- 10) What is satellite communication?
उपग्रह संप्रेषण म्हणजे काय?
- 11) What is an Instruction system?
अनुदेशन प्रणाली म्हणजे काय?
- 12) Write down the principles of what programmed learning is all about.
क्रमन्वित अध्ययन म्हणजे काय ते सांगून तत्वे लिहा?
- 13) Write down the advantages and disadvantages of brainstorming method.
बुद्धिमंथन पध्दतीचे फायदे व मर्यादा लिहा?

- 14) Draw a flow chart of Keller plan.
केलर प्लॅनचा प्रवाही तक्ता काढा?
- 15) Write down the features and importance of personal instruction system.
व्यक्तिगत अनुदेशन प्रणालीची वैशिष्ट्ये आणि महत्व लिहा?
- 16) Write the correlation between the components of the instruction system.
अनुदेशन प्रणालीचे घटकातील परस्पर संबंध लिहा?
- 17) Classify visual devices and write information about any one non projected device.
दृक्साधनांचे वर्गीकरण करा व कोणकोणत्या एका अपेक्षित साधनांची माहिती लिहा?
- 18) How to use a sound printer in your teaching.
तुमच्या अध्यापनात ध्वनिमुद्रकाचा वापर कसा कराल?
- 19) Write the importance and use of educational film.
शैक्षणिक चित्रपटाचे महत्व व उपयोग लिहा?
- 20) How to make expensive tools.
अल्पमोली साधने कशी तयार कराल?
- 21) Describe the basic elements of educational resource management.
शैक्षणिक संसाधने व्यवस्थापनातील मूलभूत घटक कोणते? वर्णन करा?
- 22) Write information with transparent launcher structures.
पारदर्शी प्रेक्षकाची रचनेसह माहिती लिहा?
- 23) What are the sources of material resources?
भौतिक संसाधने स्रोत कोणते?

End

Question Bank
B.Ed. Course 15.5
Environmental Education

.....

Q1. Explain the concept of environmental education. What is the need and importance of Environmental education?

Q1. पर्यावरण शिक्षण ही संकल्पना या स्पष्ट करा. पर्यावरण शिक्षण गरज व महत्व स्पष्ट करा.

Q2. What are the characteristics of environmental education teacher and explain his or her role in the integration of environmental education with school subjects?

Q2. पर्यावरण शिक्षणाची वैशिष्ट्य कोणती ते सांगून पर्यावरण शिक्षण व इतर विषय एकात्मिकरनात त्याची किंवा तिची भूमिका स्पष्ट करा.

Q3. What are the curricular and co- Curricular activities related to environmental education at secondary stage? How do you organize it?

Q3. पर्यावरण शिक्षणाशी संबंधित शालेय व सहशालेय कृती कोणत्या ते सांगून माध्यमिक स्तरावर तुम्ही त्याचे आयोजन कसे कराल. ?

Q4. What are the methods for teaching Environmental education? how do you use project method for teaching?

Q4. पर्यावरण शिक्षणासाठी च्या विविध पद्धती कोणत्या ? तुम्ही प्रकल्प पद्धतीचा वापर कसा कराल.?

Q5. What is the meaning of the Environmental education? explain the role of teacher in Environmental education.

Q5. पर्यावरण शिक्षणाचा अर्थ सांगा पर्यावरण शिक्षणात शिक्षकाची भूमिका स्पष्ट करा.

Q6 Discuss about discussion method and exhibition method and how do you use exhibition method for teaching Environmental education?

Q6. चर्चा पद्धती व प्रदर्शन पद्धती विषयी चर्चा करा व प्रदर्शन पद्धतीचा वापर तुम्ही पर्यावरण शिक्षणात कसा कराल.?

Q7. What is water pollution what are the causes of water pollution what are its effects on human health

Q7. जल प्रदूषण म्हणजे काय जल प्रदूषण होण्याची कारणे कोणती ते सांगून त्याचे मानवी आरोग्यावर होणारे परिणाम सांगा.

Q8. What is noise pollution? what are the causes of noise pollution? which remedies do you suggest for noise pollution?

Q8. ध्वनि प्रदूषण म्हणजे काय ध्वनिप्रदूषण होणार याची कारणे सांगून ध्वनी प्रदूषणावर कोणते उपाय सुचवाल.

Q9. What are the environmental movements and projects? explain about Chipko Movement.
Q9. पर्यावरण विषयक चळवळी आणि प्रकल्प कोणते ते सांगा व चिपको चळवळी ची माहिती स्पष्ट करा.

Q10. What are the laws of conservation of plants and animals referenced to India discuss about the air pollution act.

Q10. भारताच्या संदर्भात वनस्पती व प्राणी विषयक कायदे कोणते ते सांगून हवाप्रदूषण कायद्या विषयी माहिती स्पष्ट करा.

Q11. what are the causes of air pollution? explain it what are its effect on environment?

Q11. लोकसंख्या वाढीची कारणे कोणती ते सांगून पर्यावरणावर त्याचे होणारे परिणाम सांगा.

Short answer questions

Q1. what are the objectives of environmental education?

Q1 पर्यावरण शिक्षणाची उद्दिष्टे कोणती ते सांगा.

Q2. How do you manage floods disaster management?

Q2. पूर या नैसर्गिक आपत्तीचे व्यवस्थापन कसे कराल.

Q3. How do you handle an earthquake disaster?

Q3. भूकंप या आपत्तीचे व्यवस्थापन कसे कराल.?

Q4. What is the impact of population on environment?

Q4.

Q5. What are the causes of soil pollution?

Q5 भू प्रदूषण होण्याची कारणे स्पष्ट करा.

Q6. What remedies do you suggest for water pollution?

Q6. जल प्रदूषण यावर तुम्ही कोणत्या उपाययोजना सुचवाल.?

Q7 What remedies do you suggest on air pollution?

Q7. हवा प्रदूषण यावर तुम्ही कोणते उपाय सुचवाल.?

Q8. what are the effects on human health from radioactive pollution?

Q8. औष्णिक प्रदूषणाचे मानवी आरोग्यावर होणारे परिणाम. कोणते ?

Q9. what are the causes of soil waste pollution?

Q9. घन कचरा प्रदूषणाची कारणे कोणती ते स्पष्ट करा.

Q10. what remedies do you suggest for soil waste pollution?

Q10. घनकचरा प्रदूषणावर तुम्ही कोणत्या उपाययोजना सुचवाल.?

Q11. how do you develop awareness about environmental problem among secondary students?

Q11. माध्यमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांमध्ये पर्यावरण विषयक जाणीव जागृती कशी निर्माण कराल.?

Q12. how do you develop awareness about environmental problem among a local community?

Q12. स्थानिक लोकांमध्ये पर्यावरण विषयक जाणीव-जागृती कशी निर्माण कराल.?

Q13. state the impact of climate change on all living things.

Q13. हवामान बदलाचा सजीव सृष्टी वर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.

Q14. what are the effects on global warming on all living things?

Q14. जागतिक तापमानवाढीचे सर्व सजीवावर होणारे परिणाम स्पष्ट करा.

Q15. what are the effect of greenhouse on the living things?

Q15. हरितगृहाचे संपूर्ण सजीव सृष्टी वर होणारे परिणाम कोणते?

Q16. what are the environmental and ethics?

Q16. पर्यावरणा विषयी नीती तत्वे स्पष्ट करा.

Q17.state the about the Apiko movement

Q17. अपिको चळवळी विषयी माहिती स्पष्ट करा.

Q18. state the information about tiger project

Q18. व्याघ्र प्रकल्प विषयी माहिती स्पष्ट करा.

Q19. state about Ganga action plan

Q19. गंगा कृती योजना विषयीची माहिती स्पष्ट करा.

Q20. explain about Silent valley project

Q20. शांत दरी या प्रकल्पा विषयी माहिती स्पष्ट करा.

Q21.what are the causes of population exposition

Q21. लोकसंख्यावाढीची कारणे कोणती?

Q22. what remedies do you suggest on water pollution?

Q22. जल प्रदूषण यावर तुम्ही कोणत्या उपाययोजना सुचवाल.?

Q23. state the laws of conservation of animals with special reference to India

Q23. भारताच्या संदर्भात प्राणी संवर्धनास संदर्भातील कायदे स्पष्ट करा.

Q24. what remedies do you suggest on noise pollution?

Q24. ध्वनी प्रदूषण यावर तुम्ही कोणते उपाय सुचवाल.?

Q25. what remedies do you suggest on cyclone?

Q25.चक्रीवादळ या पर्यावरणीय समस्या वर तुम्ही कोणते उपाय सुचवाल.?

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

Question bank

Program: B. Ed.

Subject: childhood and growing up

Semester: I

Marks: 80

Question 01: Answer the following questions in brief. (05 Mark)

प्रश्न एक: खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (पाच गुण)

1. Explain the concept of growing as a girl.
मुलगी म्हणून वाढणे यांची संकल्पना स्पष्ट करा
2. What is mean by growth and development?
वाढ व विकास म्हणजे काय?
3. Explain the relation between development and learning.
विकास व अध्ययन यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा/
4. State the general principles of development.
विकासाची सर्वसामान्य तत्त्वे सांगा.
5. State the physical and mental characteristics of adolescent children.
कुमार अवस्थेच्या मुलांची शारीरिक व मानसिक गुणवैशिष्ट्ये सांगा.
6. State the mental and social characteristics of childhood children.
बाल्यावस्था यांच्या मुलांची मानसिक व सामाजिक गुणवैशिष्ट्ये सांगा.
7. What is meant by guidance?
मार्गदर्शन म्हणजे काय?
8. Explain the concept of self esteem.
स्व सामर्थ्य याची संकल्पना स्पष्ट करा.
9. State Influence of media on learning.
अध्ययनावरील माध्यमांचा प्रभाव सांगा.
10. Which problems faced by adolescence children's?
कुमार अवस्थेतील मुले कोणत्या समस्यांना सामोरे जातात?
11. State the process of socialization.
सामाजिकीकरण प्रक्रिया सांगा.
12. What is meant by the marginalized section?
वंचित घटक म्हणजे काय?
13. State the meaning of social change.
सामाजिक परिवर्तनाचा अर्थ सांगा.
14. Explain the problems of marginalised section.
वंचित घटकांच्या समस्या स्पष्ट करा.
15. What is meant by creativity?
सर्जनशीलता म्हणजे काय?
16. State the meaning of values.
मूल्य याचा अर्थ सांगा.
17. Explain the concept of personality.
व्यक्तिमत्व याची संकल्पना स्पष्ट करा.

18. What is meant by multiple intelligence?
बहु बुद्धिमत्ता म्हणजे काय?
19. State the meaning of emotional intelligence.
भावनिक बुद्धिमत्तेचा अर्थ सांगा.
20. Explain the concept of dyslexia.
दिसलेक्सिया याची संकल्पना स्पष्ट करा.
21. What is meant by slow learner?
सावकाश अध्ययन करणारा म्हणजे काय?
22. What is the impact of the home language of a learner on the learning process?
घेणार तिच्या कौटुंबिक भाषेचा अध्ययन प्रक्रियेवर कोणता परिणाम होतो?
23. State difference between attitude and aptitude.
अभिवृत्ती व अभियोग्यता यातील फरक सांगा.
24. What is meant by Intellectual giftedness?
बौद्धिक कुशाग्र ता म्हणजे काय?
25. State the meaning of intellectual Deficiency.
बौद्धिक अक्षमता याचा अर्थ सांगा.

Question 02: Answer the following questions. (15 Marks)

प्रश्न दोन: खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (पंधरा गुण)

1. What is meant by growth and development? explain the general principles of development.
वाढ व विकास म्हणजे काय? विकासाची सर्वसामान्य तत्वे स्पष्ट करा.
2. Explain various characteristics and problems of adolescent children's.
कुमार अवस्थेतील मुलांची विविध गुणवैशिष्ट्ये व समस्या स्पष्ट करा.
3. State the relation between development and learning. explain the Socio-economic factors influencing the learning process.
विकास व अध्ययन यातील परस्पर संबंध सांगा. अध्ययन प्रक्रियेवरील सामाजिक आर्थिक घटकांचा प्रभाव स्पष्ट करा.
4. Explain the piaget cognitive development theory.
पियाजे यांची बोधात्मक विकासाची उपपत्ती स्पष्ट करा.
5. Explain the Kohlberg's moral development theory.
कोहलबर्ग यांची नैतिक विकासाची उपपत्ती स्पष्ट करा.
6. Explain the concept and components of self concept.
स्व संकल्पना याची संकल्पना व घटक स्पष्ट करा.
7. Explain the meaning and process of socialization.
सामाजिकीकरण याचा अर्थ व प्रक्रिया स्पष्ट करा.
8. What is meant by socialization? explain the factors affecting the socialization process.
सामाजिकीकरण म्हणजे काय? सामाजिकीकरण प्रक्रियेवर प्रभाव टाकणारे घटक स्पष्ट करा.
9. Explain Gardner's Theory of multiple Intelligence.
गार्डनर यांची बहु बुद्धिमत्ता उपपत्ती स्पष्ट करा.
10. What is meant by Cognitive abilities? explain various range of cognitive abilities.
बोधात्मक क्षमता म्हणजे काय? वैविध्यपूर्ण बोधात्मक क्षमता स्पष्ट करा.

Question 03: Write short note (05 Marks)

प्रश्न 3: टिपा लिहा. (पाच)

1. Meaning of Slow learner
सावकाश अध्ययन याचा अर्थ
2. Concept of intellectual giftedness
बौद्धिक कुशाग्रता याची संकल्पना
3. Need of adolescent children's
कुमार अवस्थेतील मुलांच्या गरजा
4. Concept of development
विकासाची संकल्पना
5. Growing up in dalit house
दलित घरात वाढणे
6. Growing up as a girl
मुलगी म्हणून वाढणे
7. Process of socialization
सामाजिकरणाची प्रक्रिया
8. Types of Intelligence
बुद्धिमत्तेचे प्रकार
9. Factors affecting socialization
सामाजिकीकरण वर प्रभाव टाकणारे घटक
10. Challenges of adolescence childrens
कुमार अवस्थेतील मुलांची आव्हाने
11. Concept of counselling
समुपदेशनाची संकल्पना
12. Social characteristics of childhood children's
बाल्यावस्थेतील मुलांची सामाजिक गुणवैशिष्ट्ये
13. Llingual characteristics of adolescent children
कुमार अवस्थेतील मुलांची भाषिक गुणवैशिष्ट्ये
14. Role of teacher In establishing identity with respect to media
माध्यमा संदर्भातील ओळख निर्मितीतील शिक्षकांची भूमिका
15. Vygotsky constructivism
वाय गोस्की यांचा ज्ञानरचनावाद
16. Living in an urban slum
शहरी झोपडपट्टीत राहणे
17. Socio-cultural components affecting cognition
बोधात्मकतेवर प्रभाव टाकणारे सामाजिक सांस्कृतिक घटक
18. Affective characteristics of adolescence children
कुमार अवस्थेतील मुलांचे भावनिक गुणवैशिष्ट्ये
19. Meaning of social change
सामाजिक परिवर्तनाचा अर्थ
20. Effect of social change on child
बालकांच्या सामाजिक परिवर्तन ना वरील परिणाम

21. Impact of home language on learner
अध्ययन अर्थाच्या कौटुंबिक भाषेचा परिणाम
22. Meaning of cognitive learning
बोधात्मक अध्ययनाचा अर्थ
23. Stages of Kohlberg development theory
कोहलबर्ग यांच्या विकास उपपत्ती च्या अवस्था
24. Difference between growth and development
वाढ व विकास यातील फरक
25. Role of teacher in guidance and counselling of adolescence children
कुमार अवस्थेतील मुलांच्या मार्गदर्शन व समुपदेशनामध्ये शिक्षकाची भूमिका

**Punyashlok ahilyadevi Holkar Solapur University
Solapur.**

B.ED. sem.I (w.e.f.june 2020.)

subject : language across the curriculum

Answer the following questions. (. 10 Marks)

1) Explain the application of the teacher etiquettes and manners in the classroom.

वर्गवातावरणात शिक्षकांच्या शिष्टाचाराचे उपयोजन स्पष्ट करा.

2) Explain the steps of prose lesson plan.

गद्य पाठ नियोजनाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

3) Explain the characteristics of good communication.

चांगल्या संप्रेषणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

4) Explain the benefits of language across the curriculum approach.

अभ्यासक्रमांतर्गत भाषा दृष्टीकोनाचे फायदे स्पष्ट करा.

5) Explain in the steps of poetry lesson plan.

पद्य पाठ नियोजनाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

6) Explain the concept of communication and States its characteristics.

संप्रेषणाची संकल्पना स्पष्ट करून त्याची गुणवैशिष्टे सांगा.

7) What is the role of language in communication and explain verbal and nonverbal communication.

संप्रेषणमध्ये भाषेची भूमिका काय आहे शाब्दिक व अशाब्दिक संप्रेषण स्पष्ट करा.

8) Activities for the development of writing skill. Through the language skills.

भाषिक कौशल्य सांगून? लेखन कौशल्य विकसनासाठी उपक्रम सांगा.

9) Explain the steps of grammar lesson plan.

व्याकरण पाठ नियोजनाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

10) explain how mother tongue is a means of exchanging thoughts and experience. Explain how personal development is caused by language.

मातृभाषा हे विचार ,भावना व अनुभव यांच्या आदान-प्रदानाचे साधन कसे? ते सांगून व्यक्तिगत विकास भाषेमुळे कसा होतो ते सांगा.

Write short notes on (Mark 5)

1) State the importance of reading skill.

वाचन कौशल्य चे महत्व स्पष्ट करा.

2) Explain the concept of language culture.

भाषा-संस्कृती संकल्पना स्पष्ट करा.

3) State the importance of language.

भाषेचे महत्व विशद करा.

4) Explain the places of articulation.

उच्चारस्थाने स्पष्ट करा.

5) Explain the concept of language diversity.

भाषा विविधता संकल्पना स्पष्ट करा.

6) Explain the characteristics of communication

संप्रेषणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

7) Explain the types of communication

संप्रेषणाचे प्रकार स्पष्ट करा.

8) Action plan for the poetry lesson.

कवितेचे अध्यापनासाठी कृती आराखडा

9) Lesson plan for the teaching grammar.

व्याकरणाच्या अध्यापनासाठी पाठ नियोजन

10) Teachers etiquettes and manner in the classroom.

वर्गामधील शिक्षकाच्या शिष्टाचार व रीतीभाती

11) Speech organs

उच्चारण इंद्रिय.

12) Teachers appreciation in negative situation of classroom.

वर्गामधील नकारात्मक परिस्थिती मधील शिक्षकाकडून
कौतुक

13) Concept of language.

भाषेची संकल्पना.

14) Barriers of developing listening skill.

श्रवण कौशल्याच्या विकासात येणारे अडथळे.

15) What is the role of language in communication.

संप्रेषण यामध्ये भाषेची भूमिका .

16) Explain the place of mother tongue in teaching process

मातृभाषेचे अध्ययन-अध्यापनतील स्थान स्पष्ट करा.

17) Activities for developing writing skill.

लेखन कौशल्य विकासासाठी उपक्रम.

18) Activities of developing communication skill.

संभाषण कौशल्य विकासासाठी उपक्रम.

19) Reading skill.

वाचन कौशल्य

20) Concept of communication.

संप्रेषणाची संकल्पना.

21) Concept of language across the curriculum.

अभ्यासक्रमांतर्गत भाषा संकल्पना.

22) Explain the objectives of verse teaching.

पद्य अध्यापनाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

23) Explain the place of language as a medium of education.

शिक्षणाचे माध्यम म्हणून भाषेचे स्थान स्पष्ट करा.

24) Decent behaviour of student.

विद्यार्थ्यांचे सभ्य आचरण.

25) The role of teacher in listening skill development.

श्रवण कौशल्य विकसनात शिक्षकाची भूमिका.

...

SEM- I [CBCS 2021- 22]

SUBJECT – COURSE 3 –UNDERSTANDING DISCIPLINES AND SUBJECTS – 40 MARKS

QUESTION BANK

A] LONG ANSWER TYPE QUESTION – 10 MARKS

1]What is an education? explain the aims of education with exampal.

शिक्षण म्हणजे काय? शिक्षणाची ध्येये उदाहरणासह स्पष्ट करा.

2] write the process of education. what is the role of education for national development and social transformation ?

शिक्षणाची प्रक्रिया लिहा. राष्ट्रीय विकास व सामाजिक परिवर्तनासाठी शिक्षणाची भूमिका काय आहे?

3] What are the concept of multilingual student and explain the role of teacher while dealing with multilingual students in the classroom?

बहुभाषिक विद्यार्थी संकल्पना काय आहे हे सांगून अशा विद्यार्थ्यांच्या संबन्धातील शिक्षकांची वर्गातील भूमिका स्पष्ट करा.

4] Write the impact of mathematics on day to day life. write the role of science and mathematics in developing scientific temperament..

गणिताचा दैनंदिन जीवनावरील परिणाम लिहा. वैज्ञानिक दृष्टिकोन विकसनासाठी गणित व विज्ञानाची भूमिका लिहा.

5] Explain the correlation and interdependence among various School subjects with examples

शाळेतील विविध विषयातील समवाय व परस्परावलंबन उदाहरणासह स्पष्ट करा..

6] Write role of languages in social reconstruction. write role of teacher while teaching multilingual students.

सामाजिक पुनर्रचनेत भाषांची भूमिका लिहा .बहुभाषिक विद्यार्थ्यांना अध्यापन करताना शिक्षकांची भूमिका स्पष्ट करा.

7] Write the role of languages and social science in social reconstruction.

सामाजिक पुनर्रचनेत भाषा व समाजशास्त्राची भूमिका लिहा.

8] Explain the concept of interdisciplinary approach and state the emergence of various branches from education with example.

आंतरविद्याशाखीय दृष्टिकोनाची संकल्पना स्पष्ट करा व शिक्षण विद्याशाखेत निर्माण झालेल्या विविध विद्याशाखा उदाहरणासह सांगा.

9]Explain the nature of science and mathematics school subject and state the role of science and mathematics subjects in developing creative and critical thinking.

विज्ञान आणि गणित या शालेय विषयांचे स्वरूप स्पष्ट करा आणि नवनिर्मिती व चिकित्सक विचार विकसित करण्यामध्ये विज्ञान आणि गणिताची भूमिका स्पष्ट करा.

10] State the need of education and explain role of education in national integration and international understanding.

शिक्षणाची गरज सांगा आणि राष्ट्रीय एकात्मता व आंतरराष्ट्रीय सामंजस्य मधील शिक्षणाची भूमिका स्पष्ट करा.

B] ANSWER THE FOLLOWING QUESTIONS IN SHORT.- 5 MARKS

1] Write the impact of science in day to day life.
विज्ञान विषयाचा दैनंदिन जीवनावर होणारा प्रभाव लिहा.

2] Write the Importance of languages in student education
विद्यार्थी शिक्षणात भाषेचे महत्व लिहा.

3] Explain the education is an interdisciplinary subject.
शिक्षणशास्त्र हा आंतरविद्याशाखीय विषय आहे हे स्पष्ट करा.

4] write five definitions of Education.
शिक्षणाच्या पाच व्याख्या लिहा

5] How does science subject play important role to develop scientific temper.
वैज्ञानिक दृष्टिकोन रुजविण्यासाठी विज्ञान विषयाची भूमिका लिहा

6] Write the impact of science and mathematics on day to day life.
दैनंदिन जीवनावर गणित व विज्ञान विषयाचा प्रभाव लिहा.

7] Write the role of Social Science in social reconstruction.
सामाजिक पुनर्रचनेत समाजशास्त्राची भूमिका लिहा.

8] Write the correlation between history and geography School subject.
शाळेतील इतिहास व भूगोल विषयाचा समवाय लिहा.

9] Explain the role of education on national integration.
राष्ट्रीय एकात्मते मधील शिक्षणाची भूमिका स्पष्ट करा.

10] State the impact of Geography on day to day life with example .
दैनंदिन जीवनावरील भूगोलाचा परिणाम उदाहरणासह सांगा.

11] Explain the interdependence of subject geography and drawing.
भूगोल व चित्रकला या विषयातील परस्परावलंबन स्पष्ट करा .

12] State the role of teacher while realising with multicultural students group in classroom.
वर्गातील बहुसांस्कृतिक विद्यार्थी गटाशी वागणूक देण्यामध्ये शिक्षकाची भूमिका सांगा.

13] When the similarity between Marathi and Hindi language.
मराठी व हिंदी भाषेतील समानता स्पष्ट करा.

14] Write the role of mathematics in developing critical thinking.
तार्किक विचारसरणी विकासासाठी गणिताची भूमिका द्या.

15] Explain the process of education.
शिक्षणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा

16] Explain the need of education in today's period.
शिक्षणाची आजच्या काळातील गरज स्पष्ट करा.

17] Write the five activities for national integration.

राष्ट्रीय एकात्मतेसाठी पाच उपक्रम लिहा .

18] Explain the today's need of international understanding approach.

आंतरराष्ट्रीय दृष्टिकोनाची आजची गरज स्पष्ट करा.

19] Explain the two subjects emergence in education branch

शिक्षण विद्याशाखेत निर्माण झालेल्या दोन विषयांची माहिती द्या.

20] How develop the critical approach in student by mathematics subject?

गणित विषयातून विद्यार्थ्यांमध्ये कसा चिकित्सक दृष्टिकोन निर्माण करता येईल?

21] How to develop Creative thinking from Science subject.

विज्ञान विषयातून निर्मिती विचार कसा निर्माण करता येईल?

22] Which are the role of teacher in multicultural students development.

बहुसंस्कृतीक विद्यार्थी विकासात शिक्षकांची भूमिका कोणती असेल?

23] Explain the correlation between maths and geography.

गणित आणि भूगोलाचा समवाय स्पष्ट करा.

24] Explain the role of education in social transformation.

सामाजिक पुनर्रचनेत शिक्षणाची भूमिका स्पष्ट करा.

25] Why we are teaching the concept of international understanding is essential.?

आंतरराष्ट्रीय सामंजस्य संकल्पना शिकविणे गरजेचे का आहे?

B.Ed Second Year: Semester III

Curricular Area A- Perspectives in Education

Course BED III 08 Knowledge and Curriculum Part –I

Question Bank

A) Long Answer Type Questions

10 Marks

1. What is mean by knowledge? Explain the sources of knowledge.
ज्ञान म्हणजे काय ? ज्ञानाचे विविध स्रोत स्पष्ट करा.
2. Explain the concept of knowledge. Explain the ways of acquiring knowledge.
ज्ञानाची संकल्पना स्पष्ट करा. ज्ञान मिळविण्याचे विविध मार्ग सविस्तर स्पष्ट करा.
3. What is mean by Scientific Method? Illustrate the major characteristics of scientific method.
वैज्ञानिक पध्दती म्हणजे काय ? वैज्ञानिक पध्दतीची प्रमुख वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
4. What is mean by Knowledge? Explain the different ways of knowing process.
ज्ञान म्हणजे काय ? जाणून घेण्याचे विविध मार्ग स्पष्ट करा.
5. State the meaning of Knowledge? Explain the process of construction of knowledge.
ज्ञानाचा अर्थ सांगा ? ज्ञान निर्मितीची प्रक्रिया सविस्तर स्पष्ट करा.
6. State the aspects of Knowledge? Explain the difference and relationship of the local and universal knowledge.
ज्ञानाची विविध अंगे सांगा ? स्थानिक ज्ञान व वैश्विक ज्ञानातील फरक व स्पर्शसंबंध स्पष्ट करा.
7. What is mean by curriculum preparation? Explain the role of nation in preparation of curriculum.
अभ्यासक्रम निर्मिती म्हणजे काय ? अभ्यासक्रम निर्मितीतील राष्ट्राची भूमिका स्पष्ट करा.
8. What is mean by curriculum framework? Explain the silent features of NCF 2005.
अभ्यासक्रम आराखडा म्हणजे काय ? राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा २००५ ची प्रमुख वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
9. State the concept of curriculum and syllabus? Explain the significance of curriculum and syllabus in school education.
अभ्यासक्रम व पाठ्यक्रमाची संकल्पना सांगा ? अभ्यासक्रम व पाठ्यक्रमाचे शालेय शिक्षणातील महत्व स्पष्ट करा.
10. Explain the Meaning of Curriculum? Explain the steps of constructions of Curriculum.
अभ्यासक्रमाचा अर्थ स्पष्ट करा? अभ्यासक्रम निर्मितीच्या पायऱ्या सविस्तर स्पष्ट करा.

B) Short Answer Type Questions

5 Marks

1. Explain the Concept of Knowledge?
ज्ञानाची संकल्पना स्पष्ट करा.
2. Explain the various Sources of Knowledge?
ज्ञानाचे विविध स्रोत स्पष्ट करा.
3. Write the any five characteristics of Scientific Method.
वैज्ञानिक पध्दतीचे कोणतेही पाच प्रमुख वैशिष्ट्ये लिहा.
4. State the ways of acquiring knowledge with examples
ज्ञान मिळविण्याचे विविध मार्ग सोदाहरण सांगा.
5. Explain the role of knower in knowledge construction?
ज्ञाननिर्मितीतील ज्ञाताची भूमिका स्पष्ट करा.
6. Explain the difference between theoretical and practical Knowledge?
सैद्धांतिक व प्रात्यक्षिक ज्ञानातील फरक स्पष्ट करा.
7. Explain the different ways of knowing process?
जाणून घेण्याचे विविध मार्ग स्पष्ट करा.
8. State the concept and need of curriculum framework.
अभ्यासक्रम आराखड्याची संकल्पना व गरज सांगा.
9. Explain the significance of curriculum in school education?
अभ्यासक्रमाचे शालेय शिक्षणातील महत्त्व स्पष्ट करा.
10. Explain the need of Curriculum Framework?
अभ्यासक्रम आराखड्याची गरज स्पष्ट करा.
11. Explain the concept of process of curriculum construction?
अभ्यासक्रम निर्मिती प्रक्रियेची संकल्पना स्पष्ट करा.
12. Explain Library as a curricular resource?
स्पष्ट करा- ग्रंथालय एक अभ्यासक्रमीय स्रोत.
13. State the ways of assessing the curriculum.
अभ्यासक्रम मूल्यांकनाचे मार्ग सांगा.
14. Website as a curriculum engagement resource.
संकेतस्थळ एक अभ्यासक्रम गुंतवणूक स्रोत.
15. State the different between School and Out of School knowledge.
शालेय व शालाबाह्य ज्ञान यांतील फरक स्पष्ट करा.

16. State the different between Concrete and abstract knowledge.
मूर्त व अमूर्त ज्ञान यांतील फरक स्पष्ट करा
17. State the different between Contextual and Textual knowledge.
संदर्भित ज्ञान व आशय ज्ञान यांतील फरक स्पष्ट करा
18. State the different between local and universal knowledge.
स्थानिक व वैश्विक ज्ञान यांतील फरक स्पष्ट करा
19. State the role of Nation in curriculum preparation.
अभ्यासक्रम निर्मितीतील राष्ट्राची भूमिका सांगा.
20. Explain the role of State in curriculum preparation.
अभ्यासक्रम निर्मितीतील राज्याची भूमिका स्पष्ट करा.
21. State the role of Teacher in curriculum preparation.
अभ्यासक्रम निर्मितीतील शिक्षकांची भूमिका सांगा.
22. Explain the role of Students in curriculum preparation.
अभ्यासक्रम निर्मितीतील विद्यार्थ्यांची भूमिका स्पष्ट करा.
23. Explain the importance of language in knowing.
अभ्यासक्रम निर्मितीतील विद्यार्थ्यांची भूमिका स्पष्ट करा.
24. Explain the role of Teacher in knowledge construction at school level students.
शालेय विद्यार्थ्यांच्या ज्ञान निर्मितीतील शिक्षकांची भूमिका स्पष्ट करा.
25. Explain the process of knowledge Construction.
ज्ञान निर्मितीची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

Punyasholk Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.

B. Ed. II. Semester III. (w.e.f. June 2020)

Course No IX: Learning for Assessment.

Question Bank

Q. 1. Long Answer type questions 15 Marks

1. Which are different types of tests? Explain in detail norm-reference test and criterion reference test.
१. चाचणी चे विविध प्रकार कोणते? ते सांगून प्रमाणक संदर्भ चाचणी आणि निकष संदर्भ चाचणी सविस्तर स्पष्ट करा.
2. What are the types of educational evaluation? Explain formative and summative evaluation.
२. शैक्षणिक मूल्यमापनाचे प्रकार कोणते? विकासात्मक आणि आकारिक मूल्यमापन स्पष्ट करा.
3. What is meant by Normal Probability Curve? Give the characteristics and use of Normal Probability Curve.
३. प्रसामान्य संभव वक्र म्हणजे काय? प्रसामान्य संभव वैशिष्ट्य व उपयोग स्पष्ट करा.
4. Explain the dimensions of deviation and its uses by explaining what is a deviation.
४. विचलनशिलता म्हणजे काय सांगून, विचलनशिलतेची परिमाणे स्पष्ट करून त्याचे उपयोग सांगा.
5. Explain the concept of evaluation and explain which stages you will consider when you prepare a component test.
५. मूल्यमापनाची संकल्पना स्पष्ट करून तुम्ही घटक चाचणी तयार करताना कोण कोणते टप्पे विचारात घ्याल ते विशद करा.
6. What are the measures of Central tendency? Write the uses and limitation of measures of Central tendency.

६. केंद्रीय प्रवृत्तीची परिमाणे कोणते आहेत? केंद्रीय प्रवृत्तीच्या परिमाणाचे उपयोग आणि मर्यादा लिहा.
7. what is meant by a continuous comprehensive evaluation? Explain the characteristics of continuous comprehensive evaluation by stating.
७. सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन म्हणजे काय ते सांगून सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापनाची वैशिष्ट्ये सोदाहरण स्पष्ट करा.
8. What is mean by assessment? Explain what is value-setting and how you will determine the learning of cognitive, emotional, and psychomotor domain
८. मूल्यनिर्धारण म्हणजे काय सांगून बोधात्मक, भावात्मक आणि क्रियात्मक अध्ययनाचे मूल्यनिर्धारण तुम्ही कसे कराल ते स्पष्ट करा.
9. Explain the concept of measurement, assessment and evaluation and relation between them with example.
९. मापन, मूल्यनिर्धारण व मूल्यमापन या संकल्पना व त्यातील सहसंबंध उदाहरणासह स्पष्ट करा.
10. Explain the concept of formative and summative evaluation and state their importance in student assessment.
१०. आकारिक (formative) व समाकलित (summative) मूल्यमापनाच्या संकल्पना स्पष्ट करून विद्यार्थी मूल्यनिर्धारणाचे महत्व स्पष्ट करा.
11. Explain the three domain of assessment and state the six categories of cognitive domain with example.
११. मूल्यनिर्धारणाची तीन क्षेत्रे स्पष्ट करून बोधात्मक क्षेत्राच्या सहा स्तराचे उदाहरणासह स्पष्टीकरण करा.

12. Explain the types of examination and state the reforms in examination for the student evaluation.
१२. परीक्षेचे विविध प्रकार स्पष्ट करून विद्यार्थी मूल्यमापनाच्या दृष्टीने परीक्षेतील सुधारणा सांगा.
13. What is meant by assessment and evaluation? Explain the principles of assessment and evaluation.
१३. मूल्यनिर्धारण आणि मूल्यमापन म्हणजे काय ते सांगून मूल्यनिर्धारण आणि मूल्यमापनाची तत्वे स्पष्ट करा.
14. What are the measures of Central tendency? Write the uses the merits of measures Central tendency.
१४. केंद्रीय प्रवृत्तीची परिमाणे कोणती? केंद्रीय प्रवृत्तीच्या परिमाणाचे उपयोग व फायदे नमूद करा.
15. Explain in detail the concept of continuous and comprehensive evaluation.
१५. सातत्यपूर्ण व सर्वकष मूल्यमापनाची संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
16. what is a grading? Explain the type of grading.
१६. श्रेणी म्हणजे काय ते सांगून श्रेणीचे प्रकार स्पष्ट करा.
17. What is graph? a detailed analysis of the types graph.
१७. आलेख म्हणजे काय ते सांगून आलेखाचे प्रकाराचे सविस्तर विश्लेषण करा.
18. What is meant by Unit Plan? Explain various aspects of Unit Planning.
१८. घटक नियोजन म्हणजे काय? घटक नियोजनाची विविध अंगे स्पष्ट करा.
19. Explain the purposes and classification of assessment.
१९. मूल्यनिर्धारणा चे हेतू आणि वर्गीकरण स्पष्ट करा.

20. Explain the objectives and needs of planning of assessment.

२०. मूल्यनिर्धारणच्या नियोजनाची उद्दिष्टे आणि गरज स्पष्ट करा.

Q. 2. Short Answer type question Mark 05

1. write difference between normed reference test and criterion reference test.

१. प्रमाणक संदर्भ चाचणी आणि निकष संदर्भ चाचणीतील फरक स्पष्ट करा

2. Explain the difference between formative and summative evaluation.

२. आकारिक मूल्यमापन आणि आकारिक मूल्यमापन यातील फरक स्पष्ट करा.

3. Explain the importance of 'blue print' in unit test.

३. संविधान तक्त्याचे घटक चाचणीतील महत्त्व स्पष्ट करा.

4. Explain the method for calculation of Standard deviation.

४. प्रमाण विचलन काढण्याची पद्धती स्पष्ट करा.

5. Explain in detail what are the types of evaluations.

५. मूल्यमापनाचे प्रकार कोणते आहेत ते सविस्तर स्पष्ट करा.

6. How will evaluate the student by qualitative evaluation tools?

६. गुणात्मक मूल्यमापन साधनाद्वारे विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन कसे केले जाते?

7. What are the characteristic of normal probability curve?

७. प्रसामान्य - संभव वक्राची वैशिष्ट्ये काय आहेत?

8. State the importance of project work evaluation of the student.

८. विद्यार्थ्यांच्या प्रकल्प कार्याच्या मूल्यमापनाचे महत्त्व सांगा.

9. Explain the importance of portfolio assessment of student.

९. विद्यार्थी संचिका (portfolio) मूल्यनिर्धारणचे महत्व स्पष्ट करा.
10. State the four principles of evaluation.
१०. मूल्यमापनाची चार तत्वे स्पष्ट करा.
11. What is important of teacher's feedback in student development?
११. विद्यार्थी विकासात शिक्षकांच्या प्रत्याभरणाचे महत्व काय आहे?
12. State the categories of affective learning (Domain).
१२. भावात्मक अध्ययन क्षेत्रातील स्तर सांगा.
13. State the need continuous and comprehensive evaluation.
१३. सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापनाची गरज सांगा.
14. State the advantages of online examination.
१४. ऑनलाइन परीक्षेचे फायदे सांगा.
15. Explain the five points of need of planning of assessment.
१५. मूल्यनिर्धारणच्या नियोजनाच्या गरजेचे पाच मुद्दे स्पष्ट करा.
16. State the characteristic of good evolution tool.
१६. चांगल्या मूल्यमापन साधनांचे गुणधर्म सांगा.

Q. 3. Short Answer type question

Mark 04

- 1) Write difference between percentile and percentile rank.
१. शततमक व शततमकक्रम यातील फरक लिहा.
- 2) How will you decide meaning of co-efficient of correlation between two variables?
2. दोन चलातील सहसंबंध गुणकांचा अर्थ तुम्ही कसा ठरवाल?
3. Explain the component of unit planning aspects.

३. घटक नियोजनाची अंगे स्पष्ट करा.
4. Explain the concept of evaluation.
४. मूल्यमापनाची संकल्पना स्पष्ट करा.
5. Explain various types of assessment.
५. मूल्यनिर्धारणाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
6. Explain the uses of different assessment tools.
६. विविध मूल्यनिर्धारण साधनांचे उपयोग स्पष्ट करा.
7. Write short note on open book examination.
७. खुले पुस्तक परीक्षा यावर टीप लिहा.
8. Explain the characteristic of continuous and comprehensive assessment.
८. सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यनिर्धारणाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
9. Explain the meaning of evaluation.
९. मूल्यमापनाचा अर्थ स्पष्ट करा.
10. Explain the importance of choice the based credit system.
१०. चाळीस-बेस्ट क्रेडिट सिस्टिम चे महत्व स्पष्ट करा.
11. Write short note on formative assessment.
११. आकारिक मूल्यनिर्धारणावर टिप लिहा.
12. Explain the concept of assessment of performance.
१२. कार्यमानाच्या मूल्यनिर्धारणाची संकल्पना स्पष्ट करा.
13. Explain the objectives of assessment.
१३. मूल्यनिर्धारणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

14. Write short note on online examination system.

१४. ऑन लाईन परीक्षा पद्धती वर टीप लिहा.

15. Characteristic of histogram.

१५. स्तंभालेखाची वैशिष्ट्ये.

16. Explain the concept of choice - based credit system.

१६. निवड आधारित श्रेयांक प्रणालीची संकल्पना स्पष्ट करा.

पुण्यश्लोक अहिल्याबाई होळकर सोलापूर विद्यापीठ
सोलापूर
बी.एड.भाग 2- सत्र -तिसरे
प्रश्नपेढी

05 गुणांचे प्रश्न

- 1) वार्षिक नियोजन ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- 2) घटक नियोजन ही संकल्पना स्पष्ट करा
- 3) पाठ नियोजन ही संकल्पना स्पष्ट करा
- 4) ज्ञान रचनावाद म्हणजे काय?
- 5) ज्ञान रचनेची मुख्य वैशिष्ट्ये सांगा.
- 6) मूल्यमापन ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- 7) आकारिक मूल्यमापन म्हणजे काय?

8)सकारीक मूल्यमापन म्हणजे काय?

9)परीक्षेचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

10)प्रश्नांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा..

11)कृतीपत्रिक ही संकल्पना स्पष्ट करा.

12) संपादणूक चाचणी म्हणजे काय ?

13)भाषिक कौशल्ये कोणकोणती आहेत?

14)विषयाची संरचना ही संकल्पना स्पष्ट करा.

15)अभ्यासक्रम व पाठ्य क्रम या संकल्पना स्पष्ट करा.

16)बी.एड.अभ्यासक्रमातील आशय ही संकल्पना स्पष्ट करा.

17)अध्ययन अनुभव म्हणजे काय?

18)अभ्यासुनूवर्ती उपक्रम म्हणजे काय??

19) भाषिक अभ्यासात नियतपालिकेचे महत्त्व सांगा

20)पत्रलेखनाचे अध्यापन कसे करावे?

21)व्रतांतलेखन ही संकल्पना स्पष्ट करा.

10 गुणांचे प्रश्न

1)ज्ञान रचनावादाचे मराठी अध्यापनातील उपयोजन स्पष्ट करा.

2)वार्षिक नियोजनाचे शाळेच्या प्रशासनाला कोणते फायदे होतात??

3)परिक्षेमधील नवीन विचारप्रवाहसंदर्भात माहिती स्पष्ट करा.

4)ऑनलाईन ओपन बुक ही परीक्षेची आधुनिक पद्धत

फायद्याची ठरेल स्पष्ट करा...

5)शालेय जीवनात घटक चाचणी ची गरज आणि महत्व स्पष्ट करा.

6)उपचारात्मक अध्यापन ही संकल्पना स्पष्ट करून उपचारात्मक अध्यापनाची गरज का आहे या विषयी आपले मत मांडा.

7)मराठी अध्यापनात विषयाच्या सरचनेची गरज स्पष्ट करा

8)व्याकरण अध्यापनासाठी कोणती अध्यापन पद्धती योग्य आहे असे वाटते?

9)कल्पनाविस्तार हा घटक शिकवण्यासाठी कोणती अध्यापन पद्धती योग्य आहे?

10)बी.एड. अभ्यासक्रमात वाङ्मय मंडळाचे महत्व विशद करा.

टिपा:

- 1)मातृभाषेचे अभ्यासक्रमातील स्थान
- 2)दैनंदिन पाठनियोजनातील महत्व
- 3)नैदानिक कसोटी
- 4)भाषिक क्षमता
- 5)ज्ञान रचनावादाचे सध्याच्या काळात गरज
- 6)मराठी संरचनेचे स्वरूप
- 7)आशयाचे अध्यापनातील महत्व
- 8)शब्दकोषआणि विश्वकोष
- 9)मराठी भाषा समृद्धी साठी भाषिक खेळ

10)हस्तलिखित ही संकल्पना....

डॉ.विजयकुमार जोकारे
कस्तुरबाई कॉलेज ऑफ एज्युकेशन सोलापूर

श्रीमती काशीबाई नवले कॉजेल ऑफ एज्युकेशन, कमलापूर
हिन्दी अध्यापन (सत्र -३) - प्रश्न बैंक

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर विस्तार से दीजिए।

१. भाषा की शैली और बलाघात पर कौन कौन से घटक परिणाम करते हैं। विस्तार से लिखिए।
२. नियोजन तत्व बताते हुए वार्षिक नियोजन का उदाहरण दीजिए।
३. इकाई नियोजन और पाठ नियोजन करते समय कौन कौनसी बातों का खयाल रखना चाहिए। विस्तार से लिखिए।
४. वर्तमान समय के परिपेक्ष में अनुवाद का महत्व बताते हुए अनुवाद की संभावनाओं के क्षेत्रों के बारे में विस्तार से लिखिए।
५. वर्तमान में किसप्रकार की मूल्यांकन प्रणाली का उपयोग हो रहा है। सर्वकष और निरंतर मूल्यांकन की अवधारणा स्पष्ट कीजिए।
६. रचना शिक्षण की विभिन्न पध्दतियों का उदाहरणों के साथ परिचय दीजिए।
७. हिन्दी भाषा के प्रति छात्रों की रूचि बढ़ाने के लिए आप कौन कौनसे भाषिक खेलों का आयोजन करेंगे, विस्तार से उदाहरण के साथ बताईए।
८. भाषा की संरचना की अवधारणा स्पष्ट करते हुए किसी एक संरचना का उदाहरण के साथ परिचय दीजिए।
९. हिन्दी अध्यापक के लिए आवश्यक व्यक्तिगत एवं व्यावसाईक गुणों का स्पष्टीकरण दीजिए।
१०. निदानात्मक एवं उपचारात्मक शिक्षा का महत्व बताते हुए हिन्दी अध्यापक होने के नाते आप इसका उपयोग कैसे करेंगे ? उदाहरण के साथ लिखिए।
११. पाठयचर्या और पाठयक्रम निर्माण के तत्व बताते हुए पाठयक्रम निर्माण के तत्वों पर प्रकाश डालिए।
१२. अध्ययन प्रक्रिया एवं स्वयं अध्ययन में पाठयपुस्तक का महत्व बताते हुए अच्छे पाठयपुस्तक के आंतरिक एवं बाह्य गुणों की चर्चा कीजिए।
१३. मूल्य शिक्षा का महत्व बताते हुए पाठयक्रम द्वारा कौन कौनसे जीवनमूल्यों का विकास किया जाता है उदाहरण देकर बताईए।
१४. हिन्दी अध्यापक के व्यावसाईक विकास के लिए कौन कौन से कार्यक्रम चलाए जाने चाहिए, विस्तार से बताईए।

१५. अध्ययन अध्यापन में संदर्भग्रथों का एवं शब्दकोष का महत्व बताईए।
१६. हिन्दी अध्यापक होने के नाते आप एक हिन्दी प्रचारक की भूमिका कैसे निभाएँगे, विस्तार से बताईए।
- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर संक्षेप में लिखिए।
१. बलाघात के प्रकार बताईए।
 २. 'प्रत्येक व्यक्ति की अपनी भाषा शैली होती है'। इस कथन का समर्थन करते हुए कारण बताईए।
 ३. नियोजन के तत्व स्पष्ट कीजिए।
 ४. घटक नियोजन करते समय आप किन किन बातों को महत्व देंगे।
 ५. वार्षिक नियोजन में करते समय आनेवाली समस्याओं को स्पष्ट कीजिए।
 ६. अध्यापन में नियोजन के लाभ स्पष्ट कीजिए।
 ७. अनुवाद के प्रकार स्पष्ट कीजिए।
 ८. अनुवाद शिक्षा की आवश्यकता उदाहरणों के साथ स्पष्ट कीजिए।
 ९. निरंतर एवं सर्वकष मूल्यांकन के तत्व स्पष्ट कीजिए।
 १०. व्याकरण शिक्षा की दो अध्यापन विधियों का परिचय दीजिए।
 ११. रचना शिक्षण का महत्व बताईए।
 १२. हिन्दी दिवस मनाने के लिए कार्य योजना बनाईए।
 १३. भाषा प्रयोगशाला का महत्व स्पष्ट कीजिए।
 १४. पाठ्यचर्या और पाठ्यक्रम में अंतर स्पष्ट कीजिए।
 १५. 'पाठ्यपुस्तक शिक्षक का मित्र है' इस कथन की पुष्टि कीजिए।
 १६. जीवन कौशल्याओं का महत्व बताईए।
 १७. ५-६ जीवन कौशल्याओं का परिचय दीजिए।
 १८. भाषा शिक्षक के व्यावसायिक विकास के लिए सेवांतर्गत कार्यक्रम किस प्रकार का होना चाहिए।
 १९. निदानात्मक एवं उपचारात्मक शिक्षा में आनेवाली बाधाओं को स्पष्ट कीजिए।

२०. हिन्दी शिक्षक के व्यवसाईक गुणों का परिचय दीजिए।

टिप्पणियाँ लिखिए।

१. बलाघात के कारण।
२. बोली और भाषा में अंतर।
३. पाठ नियोजन की आवश्यकता।
४. अनुवादित साहित्य का महत्व।
५. प्रश्नों के प्रकार।
६. निबंधात्मक प्रश्नों के गुण और दोष
७. व्याकरण शिक्षा के उद्देश्य।
८. रचना शिक्षण के लक्ष्य।
९. हिन्दी भाषा मंडल के कार्य।
१०. भाषिक खेलों के दो—तीन उदाहरण।
११. भित्ती पत्रक प्रतियोगिता का नियोजन।
१२. अध्यापक के लिए संदर्भग्रंथों का महत्व।
१३. वृक्षाकार भाषा संरचना।
१४. भाषा संरचना अध्ययन के लाभ।
१५. पाठयपुस्तक के आंतरिक गुण।
१६. पाठयपुस्तक के बाह्य गुण।
१७. अच्छे पाठयपुस्तक की विशेषताएँ ।
१८. मूल्य शिक्षा का महत्व।
१९. हिन्दी अध्यापक के व्यक्तिगत गुण।
२०. निदानात्मक परीक्षण की कार्यवाही।

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

B.Ed. Part II Sem III (w.e.f. June 2019)

Course: 10 Pedagogy of English (Part II)

Question Bank

Q. Answer the following questions (Marks 10)

1. Define the concept of Unit plan. Which are the aspects of unit planning?
2. What is the educational and professional qualification for English teacher? Explain the essential qualities of English teacher.
3. What is meant by diagnostic test? Explain the role of remedial teaching with example.
4. What is year planning? Explain the importance of year planning and various aspects of year planning.
- 5 Explain the types of tests and state the difference between criterion referenced and norm referenced test.
6. What is Evaluation? What are the tools English teacher can use for continuous and comprehensive evaluation in English?
7. What is meant by content analysis? Analysis one content of English subject with the various factors of content analysis.
8. What is lesson planning? Explain the steps of Prose lesson plan with proper example.
9. Explain the role of English Teacher in the classroom and outside of the classroom programmes.
10. What is grammar? Which are the methods of teaching grammar? As a secondary teacher of English, which method will you adopt? Why?

Q. What short notes on. (Marks 5)

1. State the concept of Unit Test
2. Need of Year Plan
3. Concept of Diagnostic test
4. Importance of blue print in unit test
5. State the qualities of Ideal English textbook.

6. Difference between formative and summative evaluation.
7. Concept of Continuous and comprehensive Evaluation (CCE) in English Subject
8. Need of English Teacher organization
9. Concept of content-cum- methodology
10. Steps of poetry lesson plan.
11. Steps of Grammar lesson plan.
12. Characteristics of English textbook
13. Innovative Activities for English language
14. Functions of English teacher organization
15. Concept of figures of speech
16. Stress and intonation
17. Concept of Pronunciation in English
18. Role English Teacher in the classroom
19. Principles of Annual Plan
20. Importance of Blue Print in Unit test
21. Professional development of English Teacher
22. Difference between diagnostic and achievement test
23. Steps of lesson planning
25. How you will conduct ' Open book Exam ' at secondary level?

P. A. H. Solapur University Solapur.

B. Ed. II. Sem. III

Paper 10. Pedagogy of Urdu.

Broad Questions [A]

سوال نمبر: مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات تفصیل سے دیجیے۔

- ① منسوبہ ہندی کے مختلف قسمیں بتا کر کسی ایک پر تفصیل سے روشنی ڈالیے
- ② مستند خاکہ Blue Print اور یونٹ ٹیسٹ میں واقعہ رابطہ تفصیل سے واضح کیجیے
- ③ (CCE) سے سی سی سی سے کیا مراد ہے! تشکیلی قدر پیمائشی اور خلاصہ قدر پیمائشی پر روشنی ڈالیے
- ④ اردو درسی کتاب کی اندرونی اور بیرونی خصوصیات بیان کیجیے
- ⑤ اردو نصاب کی اہمیت NCF 2005 کے تعلق سے بیان کیجیے
- ⑥ (2010) SCF پر تفصیل سے روشنی ڈالیے۔
- ⑦ اردو معلم کی مختلف اوصاف اور ذمہ داریاں بیان کیجیے
- ⑧ اردو ٹیچر اسیوشن Urdu Teacher Association کی مختلف سرگرمیاں اور اہمیت واضح کیجیے
- ⑨ کسی ایک اردو درسی کتاب کا تجزیہ کیجیے
- ⑩ اردو معلم کے پیشہ وارانہ ترقی میں کون کون سے سرگرمیوں کا شمار ہوتا ہے؟ ان تمام سرگرمیوں کا استعمال کس طرح ہوا؟

سوال نمبر ۲ - مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات مختصر طور پر دیجیے۔

- ① اکائی کی منسوب بندی کے منبر وافغ کیجیے۔
- ② سی سی ای (CCE) سے کیا مراد ہے۔
- ③ اُردو زبان کی سافت کس پر منحصر ہے۔
- ④ عدوی وسائل قدر پیمائشی کے مختلف قسمیں بتائیے۔
- ⑤ درسی کتاب کی اندرونی خصوصیات بیان کیجیے۔
- ⑥ مواد کا تجزیہ یہ کس طرح سے کرتے ہیں؟
- ⑦ معلم کے اوصاف مختصر طور پر بیان کیجیے۔
- ⑧ SCF-2010 پر روشنی ڈالیے۔
- ⑨ NCF-2005 پر روشنی ڈالیے۔
- ⑩ معلم اپنی پیشہ وارانہ ترقی کس طرح سے کرتا ہے؟
- ⑪ Role play model (اداکاری ماڈل) کی اہمیت بیان کیجیے۔
- ⑫ سبق کے منسوب بندی کے مختلف قسمیں وافغ کیجیے؟
- ⑬ مستند Blue Print کس طرح سے بنایا جاتا ہے؟
- ⑭ نصاب میں منسوب بندی کس کس کی کی جاتی ہے؟
- ⑮ سوالات کے مختلف اقسام بیان کیجیے؟
- ⑯ علاج کی تعلیمی تدریس سے کیا مراد ہے؟
- ⑰ درسی کتاب کا تجزیہ کس طرح سے کریں گے؟
- ⑱ اُردو معلم کے ذمہ داریاں کون کونسی ہیں؟
- ⑲ تشخیصی ٹیسٹ سے کیا مراد ہے؟
- ⑳ علاج کی تعلیمی تدریس (Remedial Teaching) اور تشخیصی ٹیسٹ میں کیا فرق ہے؟
- ㉑ اردو ٹیچرز اوسیوسیٹن (Urdu Teacher Association) کی اہمیت بیان کیجیے۔
- ㉒ درسی کتاب کے بیرونی اوصاف بیان کیجیے۔
- ㉓ تشکیلی قدر پیمائشی Formative Evaluation سے کیا مراد ہے۔
- ㉔ خلاصہ قدر پیمائشی Summative Evaluation سے کیا مراد ہے۔
- ㉕ مواد اور طریقہ تدریس CCM سے کیا مراد ہے۔

B.Ed. Second Year-Semester-III
Curricular Area B: Pedagogy Courses
B.Ed.-III-10- Pedagogy of Mathematics (Part-II)
बी.एड. सत्र-तीन-१०- गणित अध्यापन पध्दती

खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा

गुण १० प्रत्येकी

Answer the following questions.

- 1 What types of planning teachers has to do? For teaching? Write need and importance of year plan

शिक्षकांना कोणत्या प्रकारचे नियोजन अध्यापनासाठी करावे लागते? वार्षिक नियोजनाची गरज आणि महत्त्व लिहा.

- 2 Explain Steps of Constructions of Unit Test?

घटक चाचणी तयार करण्याच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

- 3 What are the Types of Lesson Plan? Explain Steps of Stray Lesson According to Herbart.

पाठ नियोजनाचे प्रकार कोणते? सुट्या पाठासाठी हर्बर्ट पंचपदी पायऱ्या स्पष्ट करा.

- 4 What is CCE Explain in detail.

'सातत्यपूर्ण सर्वसमावेशक' मूल्यमापन म्हणजे काय? सविस्तर स्पष्ट करा.

- 5 What are the Different Types of Examination in Mathematics Write Importance and Limitations of Written Examination

गणिताच्या विविध प्रकारच्या परीक्षा कोणत्या? लेखी परेक्षेचे महत्त्व व मर्यादा लिहा.

- 6 Define Concept of Diagnostic Test? Explain Steps of Constructing Diagnostic Test.

नैदानिक चाचणी म्हणजे काय? नैदानिक चाचणी तयार करण्याच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

- 7 Explain with Example Criterion Reference Test and Norm Reference Test.

निकष संदर्भ चाचणी आणि प्रमाणक संदर्भ चाचणी उदाहरणासह स्पष्ट करा.

8 What do you mean by Subject Structure? Write Structure of Mathematics.

विषय संरचना म्हणजे काय? गणित विषयाची संरचना लिहा.

9 What are the Criteria of Good Text Book? Criticise Text Book of Std VIII Mathematics

चांगल्या पाठ्यपुस्तकाचे निकष कोणते? इयत्ता ८ वी च्या गणित पाठ्यपुस्तकाचे चिकित्सक परीक्षण करा.

10 What is the Various Vrganization of Mathematics Subject Teacher? Write Role of These Organization of Developing a Good Teacher

गणित विषय शिक्षकांच्या विविध संघटना कोणत्या? चांगल्या शिक्षकांच्या विकसनासाठी या संघटनांची भूमिका लिहा.

11 Write different in service program for mathematics teacher? How can he develop his profession by using these program?

गणित शिक्षकांसाठी विविध सेवांतर्गत कार्यक्रम कोणते? शिक्षक आपल्या व्यावसायिक विकासासाठी या कार्यक्रमाचा कशा प्रकारे उपयोग करू शकतो?

खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा

गुण १० प्रत्येकी

Answer the following question in brief

1 Write different aspects of unit plan and its important

घटक नियोजनाची विविध अंगे व त्यांचे महत्त्व लिहा

2 What are the different aspects of year plan?

वार्षिक नियोजनाची विविध अंगे कोणती?

3 Explain Blue print for unit test in brief.

घटक चाचणी संविधान तक्ता थोडक्यात स्पष्ट करा.

4 Write need of year plan

वार्षिक नियोजनाची गरज लिहा.

5 How will you distribute marks in unitplan

घटक नियोजन गुणविभागीण तुम्ही कशी कराल.

- 6 Write importance of Revision lesson
ऊजळणी पाठाचे महत्त्व लिहा.
- 7 Explain concept of formative evaluation
आकारिक मूल्यमापन संकल्पना स्पष्ट करा.
- 8 Write importance of CCE?
सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापनाचे महत्त्व लिहा.
- 9 Explain traits develop through oral examination in students?
तोंडी परीक्षेद्वारे विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण होणारे गुण स्पष्ट करा.
- 10 What are the limitation of organizing practical examination.
प्रात्यक्षिक परीक्षा आयोजित करण्याच्या मर्यादा कोणत्या?
- 11 Write difference between formative and summative evaluation?
आकारीक व अंतिम मूल्यमापनातील फरक लिहा.
- 12 Write importance of Achievement test?
प्रविण्य किंवा संपादणुक चाचणी महत्त्व लिहा.
- 13 Write difference between criterion reference test and Norm reference test.
निकष संदर्भ चाचणी व प्रमाणक संदर्भ चाचणीतील फरक लिहा.
- 14 Explain terms process and product w.r.t. teaching learning.
प्रक्रिया व निष्पत्ती या संकल्पना अध्ययन अध्यापन संदर्भात स्पष्ट करा.
- 15 Write importance of subject structure
विषय संरचनेचे महत्त्व लिहा
- 16 Write five principles of curriculum construction
अभ्यासक्रम निर्मितीची ५ तत्त्वे लिहा.

- 17 Write difference between curriculum and syllabus
अभ्यासक्रम व पाठ्यक्रम यातील फरक लिहा.
- 18 Write five characteristics of good Text book
चांगल्या पाठ्यपुस्तकाची ५ निकष लिहा.
- 19 What is content analysis? Write content analysis chart for any mathematics concepts
आशय विश्लेषण म्हणजे काय? गणिताच्या एका आशयासाठी विश्लेषण तक्ता तयार करा.
- 20 Write objectives of curriculum construction
गणित अभ्यासक्रम निर्मितीचे उद्दिष्टे कोणती?
- 21 Write five good characteristics of maths teacher.
गणित शिक्षकांची ५ गुण वैशिष्ट्ये लिहा.
- 22 Write five functions of maths teacher organization
गणित शिक्षक संघटनांचे ५ कार्ये लिहा.
- 23 What is workshop? Write its importance
कार्यशाळा म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व लिहा.
- 24 Explain congruency and similarity of triangle with example.
त्रिकोणाची एकरूपता व समरूपता आकृतीसह स्पष्ट करा.
- 25 What is central tendency? Write its different measures.
केंद्रिय प्रवृत्ती म्हणजे काय? तिचे विविध परिणामे कोणती?

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

B.ED - II - SEMESTER – III (w.e.f. June 2020) - EXAM – 2022
Subject : PEDAGOGY OF A SCHOOL SUBJECT - HISTORY

Question Bank

Q. 1. (A) : Answer the following question.

(10)

- (1) What is mean by year plan? Explain the need and importance of year plan.
वार्षिक नियोजन म्हणजे काय ? वार्षिक नियोजनाची गरज व महत्त्व स्पष्ट करा.
- (2) What do you mean by unit plan? Explain different aspects of unit plan.
घटक नियोजन म्हणजे काय ? घटक नियोजनाचा अंगे स्पष्ट करा.
- (3) What is mean by blue print? Explain different aspects of unit test ?
संविधान तक्ता म्हणजे काय ? घटक चाचणीचे अंगे स्पष्ट करा.
- (4) Explain types of examination ? State merit and demerit of written examination.
परिक्षेचे प्रकार स्पष्ट करा. लेखी परिक्षेचे गुण व दोष सांगा.
- (5) Explain the difference between achievement test and diagnostic test. write importance of the diagnostic test in teaching history.
संपादनूक चाचणी व नैदानिक चाचणी यांच्यातील फरक स्पष्ट करा. इतिहास अध्यापनात उपचारात्मक अध्यापनाचे महत्त्व विशद करा.
- (6) What is mean by diagnostic test ? Explain the steps and importance of diagnostic test in history teaching.
नैदानिक चाचणी म्हणजे काय ? इतिहास अध्यापनातील नैदानिक चाचणीच्या पायऱ्या व महत्त्व स्पष्ट करा.
- (7) State the meaning of assessment. Explain the difference between formative summative evaluation.
मूल्यांकनाचा अर्थ सांगा. विकासात्मक व अंतिम मूल्यमापनातील फरक स्पष्ट करा.
- (8) State the meaning of curriculum, its objective and principles of developing curriculum.
अभ्यासक्रमाचा अर्थ, उद्दिष्टे आणि अभ्यासक्रम विकसनाची तत्वे स्पष्ट करा.
- (9) Explain meaning and importance of structure of history of prepare structure of hitory.
इतिहास विषय संरचनेचा अर्थ व महत्त्व स्पष्ट करा. इतिहास विषय संरचना लिहा.
- (10) What is need and importance of history teacher association ? What are the advantages of history teachers association.
इतिहास शिक्षक संघटनेची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा. इतिहास शिक्षक संघटनेचे फायदे सांगा.

- (11) State the types of in-service program for history teacher. Explain the importance of conference and workshop to increase teacher's professional growth.
इतिहास शिक्षकांसाठीच्या सेवांतर्गत प्रशिक्षणाचे प्रकार सांगा. शिक्षकांच्या व्यावसायिका वाढीसाठी परिषद, कार्यशाळेतील सहभागाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- (12) Explain the suitable example Role of history teacher in developing interest towards history among the student.
विद्यार्थ्यांमध्ये इतिहास विषयाची आवड विकसित करण्यामध्ये इतिहास शिक्षकाची भूमिका सोदाहरण स्पष्ट करा.

Q. 2 : Write short notes on

(5)

- (1) Which aspects will you consider in preparing of year plan ?
वर्षिक नियोजन तयार करताना तुम्ही कोणत्या बाबींचा विचार कराल.
- (2) Explain the importance of unit planning in history teaching.
घटक नियोजनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- (3) State type of lesson plan.
पाठाचे विविध प्रकार सांगा.
- (4) Explain the aspects of unit plan.
घटक नियोजनाची अंगे स्पष्ट करा.
- (5) Need of preparing unit test.
घटक चाचणी तयार करण्याची गरज.
- (6) What is mean by lesson planning? Explain Necessary of unit planning.
पाठ नियोजन म्हणजे काय? घटक नियोजनाची आवश्यकता स्पष्ट करा.
- (7) Type of Examination.
परीक्षेचे प्रकार सांगा.
- (8) State advantage and disadvantage of written examination.
लेखी परीक्षेचे फायदे व तोटे सांगा.
- (9) State advantage and disadvantage of oral examination.
तोंडी परीक्षेचे फायदे व तोटे सांगा.
- (10) State importance of practical examination.
प्रात्यक्षिक परीक्षेचे महत्त्व सांगा
- (11) Remedial Teaching
उपचारात्मक अध्यापन
- (12) Formative evaluation.
आकारिक मूल्यमापन

- (13) Importance of continuous comprehensive evaluation in history subject.
इतिहास विषयातील सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापनाचे महत्त्व.
- (14) State the benefits of achievement test.
प्राविण्य चाचणीचे फायदे सांगा.
- (15) Explain the difference between criterion reference test & norm reference test in history subject.
निष्कर्ष संदर्भीय चाचणी आणि प्रमाणके संदर्भीय चाचणी यातील फरक स्पष्ट करा.
- (16) What is the meaning of curriculum state objectives of curriculum history subject?
अभ्यासक्रमाचा अर्थ सांगून इतिहास विषयातील अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे सांगा.
- (17) Benefits of content cum methodology.
आशययुक्त अध्यापन पध्दतीचे फायदे.
- (18) Explain the structure of history and civics Subject.
इतिहास व नागरिकशास्त्र विषयाची संरचना स्पष्ट करा.
- (19) Explain relation between history curriculum and syllabus.
अभ्यासक्रम आणि पाठयक्रम यातील संबंध स्पष्ट करा.
- (20) State the need of integration of content and method.
आशय व पध्दतीच्या एकीकरणाची गरज.
- (21) State various methods of constructing the syllabus in history subject.
इतिहास पाठयक्रम रचनेच्या विविध पध्दती सांगा.
- (22) Explain the need of history organization.
इतिहास शिक्षक संघटनेची गरज स्पष्ट करा.
- (23) Explain the importance of directive principles in Indian constitution.
भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वे स्पष्ट करा.
- (24) Explain types of in service programme.
सेवांतर्गत प्रशिक्षणाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- (25) Function of UNO
युनोचे कार्य.
- (26) Explain the importance of professional development in history teacher.
इतिहास शिक्षकामध्ये व्यावसायिक विकासाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- (27) State importance of human right.
मानवी अधिकाराचे महत्त्व सांगा.

PunyaShlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

B.Ed. Part II - Sem - III (w.e.f. June 2020)

Subject : Geography Method

Question Bank

Answer the following questions.

10 Mark

1. Explain the characteristics of a geography teacher by stating the qualifications of a geography teacher.
भूगोल शिक्षकांची पात्रता सांगून भूगोल शिक्षकाची गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
2. Critical analysis the 8th standard geography textbook.
इयत्ता आठवी भूगोल पाठ्यपुस्तकाचे चिकित्सक परीक्षण करा.
3. Explain the aspect, need and importance of unit planning.
घटक नियोजनाची अंगे गरज व महत्त्व स्पष्ट करा
4. What will be the attempt of the Teacher to grow professional quality?
शिक्षकाने स्वतःची व्यावसायिक गुणवत्ता वाढवण्यासाठी कोणते प्रयत्न केले पाहिजेत.
5. When you will become a Geography teacher which qualities and skill are required for you ? Explain with examples.
तुम्ही भूगोल शिक्षक वाल त्यावेळी तुमच्या मध्ये कोणते गुण व कौशल्य असली पाहिजेत ते उदाहरणासह स्पष्ट करा.

6. What is meant by content analysis ? Analysis one content of with the various factors of content analysis.

घटक विश्लेषण म्हणजे काय सांगून भूगोलाच्या एका घटकाचे असे विश्लेषण घटक नुसार विश्लेषण करा.

7. What efforts should a geography teacher make to enhance his or her professional quality?

भूगोल शिक्षकाने स्वतःची व्यावसायिक गुणवत्ता वाढविण्यासाठी कोणते प्रयत्न करावेत.

8. Explain with an example what clinical and therapeutic testing is and how to use it in teaching geography.

नैदानिक व उपचारात्मक चाचणी म्हणजे काय सांगून , त्याचा भूगोल अध्यापनात उपयोग कसा कराल उदाहरणासह स्पष्ट करा.

9. Explain with an example what components need to be considered while designing the curriculum.

अभ्यासक्रम म्हणजे काय सांगा.अभ्यासक्रम तयार करताना कोणत्या घटकांचा विचार करावा लागतो ते उदाहरणासह स्पष्ट करा.

10.Explain the different types of questions with pros and cons.

प्रश्नांचे विविध प्रकार गुणदोषांसह स्पष्ट करा.

Short Answer the following questions.

05 Mark

1. What factors to consider when making an annual plan?
वार्षिक नियोजन करताना कोणत्या घटकांचा विचार करावा.
2. Explain the types of in-service training programs.
सेवांतर्गत प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे प्रकार स्पष्ट करा.
3. State the types of geography exams.
भूगोल परीक्षांचे प्रकार सांगा.
4. Explain the steps of the lesson.
पाठाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.
- 5 Explain the steps of action research
कृती संशोधनाच्या पायऱ्या सांगा.
6. What is Content planning? Explain the Content of Compounds planning.
घटक नियोजन म्हणजे काय? घटक नियोजनाची अंगे सांगा.
7. Explain the concept of Content Cum Methodology.
आशय युक्त अध्यापनाची संकल्पना स्पष्ट करा.
8. What is meant by Formative Evaluation?
आकारित मूल्यमापन म्हणजे काय?
9. Explain the two by stating the type of test
चाचणीचे प्रकार सांगून दोन स्पष्ट करा.
10. State the criteria of a good textbook.
चांगल्या पाठ्यपुस्तकाचे निकष सांगा.

11. How you will use the Diagnostic test in Geography subject?

भूगोल विषयांमध्ये नैदानिक चाचणी चा वापर तुम्ही कसा कराल?

12. Create component planning for a component of geography.

भूगोलाच्या एका घटकासाठी घटक नियोजन तयार करा.

13. Explain how constitutions constitute tables.

संविधान तक्ता कसा तयार करतात ते स्पष्ट करा.

14. State the type of structure.

संरचनेचे प्रकार सांगा.

15. Explain the different types of lessons.

पाठाचे विविध प्रकार सांगा.

16. Explain the principles of syllabus development.

पाठ्यक्रम निर्मितीची तत्वे सांगा.

17. Structure of the subject of geography.

भूगोल विषयाची संरचना रेखाटा.

18. State the different types of objective questions.

वस्तुनिष्ठ प्रश्नांचे विविध प्रकार सांगा.

19 Explain the components of component testing.

घटक चाचणीची अंगे सांगा.

20 Explain the need for meaningful teaching.

आशययुक्त अध्यापनाची गरज स्पष्ट करा.

21. Explain the part of writing an action research report.

कृती संशोधन अहवाल लेखनाचे भाग स्पष्ट करा.

22. Explain the importance of teacher union.

शिक्षक संघटना चे महत्व सांगा.

23. Explain the concept of evaluation.

मूल्यमापनाची संकल्पना स्पष्ट करा.

24. Explain the merits and demerits of lengthy questions.

दिर्घोत्तरी प्रश्नांचे गुण, दोष सांगा.

25. Explain the Curriculum analysis steps.

अभ्यासक्रम विश्लेषण पायऱ्या सांगा.

Question Bank.

Answer the following questions.

10 Mark

1. What is the year plan? Explain the concept of year plan with the help of preparing the year plan of the General science text book of standard IX.
वार्षिक नियोजन म्हणजे काय? इयत्ता नववीच्या विज्ञानाच्या पाठ्यपुस्तकाचे वार्षिक नियोजन तक्रमाच्या स्वरूपात करून वार्षिक नियोजन ही संकल्पना स्पष्ट करा.
2. What is meant by Unit plan? Explain the need and importance of unit plan.
घटक नियोजन म्हणजे काय? घटक नियोजनाची आवश्यकता व महत्व स्पष्ट करा.
3. What is continuous and comprehensive Evaluation (CCE)? Explain in brief any four tools of formative and summative evaluation in CCE.
सातत्यपूर्ण सर्वकक्ष मूल्यमापन म्हणजे काय? सातत्यपूर्ण सर्वकक्ष मूल्यमापनांतर्गत येणाऱ्या आकारित व समाकलित मूल्यमापनाची कोणतीही चार साधने (प्रत्येकी) संक्षिप्तपणे स्पष्ट करा.
4. Write criterias of good science text book and criticize VII standard science text book.
विज्ञानाच्या योग्य पाठ्यपुस्तकाचे निकष लिहा. इयत्ता सातवीच्या विज्ञान पाठ्यपुस्तकाचे चिकित्सक परीक्षण करा.
5. State the types of questions. Write merits and demerits of objective type questions.
प्रश्नाचे विविध प्रकार सांगा. वस्तुनिष्ठ प्रश्नांचे गुण व मर्यादा लिहा.

6. what is the structure of science? Explain it with the help of any one kind of structure of science.

विज्ञानाची संरचना म्हणजे काय? विज्ञानाच्या संरचना तयार करणाऱ्या कोणत्याही एका प्रकारानुसार विज्ञानाची संरचना स्पष्ट करा.

7. Enlist the types of tests used in General science. Describe in brief any two test.

सामान्य विज्ञानात वापरल्या जाणाऱ्या चाचण्यांची यादी करून कोणत्याही दोन चाचण्यांचे संक्षिप्तपणे वर्णन करा.

8. Explain the concept, need and importance of science teacher organization.

शास्त्र शिक्षक संघटनेची संकल्पना, गरज व महत्व स्पष्ट करा.

9. what is motion? Explain it in brief with suitable examples. write the statements of Newton's three laws of motion.

गती म्हणजे काय? गतीची संकल्पना योग्य उदाहरणांद्वारे संक्षिप्तपणे स्पष्ट करा. न्यूटनच्या तीन गतिविषयक नियमांची विधाने लिहा.

10. state need, nature and importance of online exam

ऑनलाईन परीक्षेची गरज, स्वरूप, व महत्व सांगा.

Write short answer

5 Mark.

1. write relation between curriculum and syllabus.
अव्ययक्रम व पाठ्यक्रम संबंध लिहा.
2. write characteristics of ideal science teacher.
आदर्श विज्ञान शिक्षकाची गुणवैशिष्ट्ये लिहा.
3. Differentiate between diagnostic test and achievement test
नैदानिक चाचणी व प्राविण्य चाचणी यातील फरक स्पष्ट करा.
4. write learning experiences to teach the pollution content
प्रदूषण या घटकाने अध्यापन करण्यासाठीचे अध्ययन अनुभव लिहा.
5. Any four criteria of constructing the syllabus in science
Explain in brief
विज्ञानाचा पाठ्यक्रम तयार करताना वापरण्याचे कोणतेही चार निकष
संक्षिप्तपणे स्पष्ट करा.
6. Criteria of good text books in general science-Explain in brief
सामान्य विज्ञानाच्या चांगल्या पाठ्यपुस्तकाचे निकष संक्षिप्तपणे लिहा.
7. How will you explain the concept of nature cycles to
the students?
विज्ञान शिक्षक म्हणून तुम्ही विद्यार्थ्यांना नैसर्गिक चक्रे ही संकल्पना
कशी स्पष्ट कराव.
8. write in brief the five steps of practice lesson plan
सरावपाठ चाचण्याच्या पाच पायऱ्या संक्षिप्तपणे लिहा.
9. Write to teach the photo synthesis
प्रकाश संश्लेषण घटकाने अध्यापन
10. State importance of online exam.
आइ ऑनलाईन परीक्षेचे महत्व सांगा.
11. write in brief the types of questions.
प्रश्नांचे विविध प्रकार थोडक्यात लिहा.
12. Formal ways of evaluation
मूल्यमापनाचे औपचारिक मार्ग.